

RAPORTUL ANUAL DE TRANSPARENȚĂ AL BĂNCII COMERCIALE ROMÂNE CHIȘINĂU S.A.

- 2023 -

*Regulamentul cu privire la
cerințele de publicare a
informațiilor de către bănci,
aprobat prin HCE nr.158 din
09.07.2020.*

Continut

1	Introducere	4
2	Aspecte Legislative si Informații Generale Privind Cerințele de Publicare.....	6
3	Cerințe de Publicare Neaplicabile.....	9
4	Obiective si politici cu privire la administrarea riscurilor	10
5	Domeniul de aplicare	22
6	Declarația Organului de Conducere al BCR Chișinău SA	23
7	Cadrul de administrare	26
8	Criterii de Recrutare.....	30
9	Politica de Remunerare.....	32
10	Fonduri Proprii	37
11	Cerințe de Fonduri Proprii.....	45
12	Utilizarea Tehnicilor de Diminuare a Riscului de Credit.....	50
13	Utilizarea ECAI	53
14	Riscul Operațional.....	54
15	Ajustări Pentru Riscul de Credit.....	57
16	Expuneri din titluri de capital neincluse in portofoliul de tranzacționare	66
17	Expunerea la riscul de rata a dobânzii aferent pozițiilor neincluse in portofoliul de tranzacționare	67
18	Indicatorul efectului de levier	69
19	Mentiunea unui membru al Consiliului Băncii și al unui membru al Comitetului Executiv	70
20	Abrevieri.....	71

Lista de Tabele, Formulare si Grafice

1. Articole neaplicabile	9
2. Procesul de monitorizare strategica si operațională	21
3. Structura Grupului BCR la 31 decembrie 2023	22
4. Indicatori de risc cheie și cifre relevante	24
5. Structura organizatorică a Liniei Functionale a Presedintelui Executiv (CEO) la 31 decembrie 2023	27
10. Corelația recomandată între performanța individuala si bonusul de performanta este prezentata in tabelul de mai jos:.....	33
11. Formular privind caracteristicile principale ale instrumentelor de fonduri proprii	37
12. Formular pentru publicarea informațiilor privind fondurile proprii.....	39
13. Reconcilierea elementelor fondurilor proprii cu situația poziției financiare la 31 decembrie 2023:.....	44
14. Indicatorul de solvabilitate, CET1 si T1 pentru BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023	45
15. Metode de cuantificare a riscurilor in cadrul Pilonului II	46
16. Alocarea capitalului economic la 31 decembrie 2023 la nivelul BCR Chișinău S.A.....	47
17. Formularul privind furnizarea informației cu privire la cuantumul expunerilor ponderate la risc (RWA)	47
18. Amortizoarele de capital aplicabile BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023	49
19. Principalele tipuri de garanții acceptate de BCR Chișinău S.A.	51
20. Tehnici de diminuare a riscului de credit – Prezentare generala	51
21. Abordarea standardizata – Expunere la riscul de credit si efectele CRM	52
22. Tabelul de punere în concordanță	53
23. Abordarea standardizata – Expunere la riscul de credit si efectele CRM față de bănci	53
24. Valoarea neta totala si medie a expunerilor	59
25. Defalcarea geografica a expunerilor	60
26. Concentrarea expunerilor in funcție de sectorul de activitate sau de tipurile de contrapărți	61
27. Scadenta expunerilor	62
28. Calitatea expunerilor in funcție de clasele de expunere si de instrumente	63
29. Calitatea expunerilor in funcție de sectorul de activitate sau de tipurile de contrapărți	63
30. Calitatea creditului expunerilor in functie de regiunea geografica	63
31. Creșterea vechimii expunerilor restante.....	64
32. Expuneri neperformante si restructurate.....	64
33. Modificări ale stocului ajustărilor generale si specifice pentru riscul de credit	64
34. Modificări ale stocului de credite si de titluri de creanță in stare de nerambursare si depreciate	65
35. MVoE BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023	67
36. NII BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023.....	68
37. Indicatorul efectului de levier BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023	69

1 Introducere

Evenimente ulterioare

Prezentul raport este întocmit la situația din 31.12.2023 fără a ține cont de impactul evenimentelor ulterioare.

Este important de menționat că la data de 15.01.2024, pachetul de acțiuni ale BCR Chișinău S.A. în mărime de 100% a fost vândut de către BCR SA către B.C. Victoriabank S.A.

Prevederile Regulamentului cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin HCE nr.158 din 09.07.2020, se aplica la nivelul BCR Chișinău S.A.. Toate informațiile sunt prezentate la data de 31 decembrie 2023, dacă nu este altfel menționat.

Raportul oferă o imagine de ansamblu complexă asupra profilului actual de risc, precum și asupra procesului de administrare a riscurilor la nivelul BCR Chișinău S.A. și acoperă următoarele aspecte principale:

- Structura organizatorică aferentă cadrului de administrare a riscurilor;
- Structurile și responsabilitățile funcției de administrare a riscurilor;
- Practicile de remunerare și recrutare;
- Structura capitalului;
- Adecvarea capitalului;
- Sistemele și procedurile pentru administrarea riscurilor;
- Administrarea riscurilor pentru fiecare tip de risc în parte;
- Riscurile asumate (politicile și obiectivele privind administrarea riscurilor, apetitul la risc și profilul de risc);
- Tehnicile de diminuare a riscului.

Informațiile complementare acoperă în principal următoarele arii de interes:

- structurile și politicile aferente cadrului de administrare a activității Băncii, inclusiv obiectivele, structura organizatorică, cadrul de administrare a activității, structura și organizarea organului de conducere, inclusiv participarea la reuniunile acestuia, precum și structura de stimulente și remunerare a instituției;
- modalitatea în care este stabilită strategia de afaceri și strategia privind administrarea riscurilor (inclusiv implicarea organului de conducere) și factorii de risc previzibili;
- comitetele stabilite la nivelul Băncii, atribuțiile și componenta acestora;
- cadrul aferent controlului intern și modalitatea în care sunt organizate funcțiile de control, principalele atribuții pe care le îndeplinesc acestea, modalitatea în care este monitorizată performanța acestora de către organul de conducere și orice modificări semnificative planificate la aceste funcții;
- strategiile și procesele de gestionare aferente riscurilor;
- structura și organizarea funcției relevante de administrare a riscurilor, inclusiv informații despre autoritatea și statutul sau alte modalități de organizare corespunzătoare;
- perimetrul de acoperire și tipul sistemelor de raportare și de măsurare a riscurilor;
- politicile de acoperire și diminuare a riscurilor, precum și strategiile și procesele pentru monitorizarea continuității eficacității elementelor de acoperire și diminuare a riscurilor;
- profilul global de risc al Băncii, asociat cu strategia de afaceri, inclusiv indicatorii de risc cheie și date care să ofere deținătorilor de interese externi o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra

modului in care profilul de risc al instituției interacționează cu toleranta la risc stabilita de către organul de conducere.

2 Aspecte Legislative si Informații Generale Privind Cerințele de Publicare

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 47](#)

Sfera de aplicare a cerințelor de publicare

Prezentul raport de transparenta al BCR Chișinău S.A. întrunește cerințele prevăzute in Regulamentul cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin HCE nr.158 din 09.07.2020.

Informații privind metodologia de evaluare a riscului operațional

BCR Chișinău S.A. utilizează cerințele BIA (Basic Indicator Approach - indicatorul de baza de calcul a cerinței de capital pentru riscul operațional), in scopul administrării riscurilor operaționale si calculării cerinței de capital pe Pilonul I si pe Pilonul II.

Politica privind dezvăluirea informației

Politica se aplica in aria de dezvăluire a informației privind activitatea economica-financiara la nivelul BCRC (Banca Comerciala Romana Chisinau S.A.), guvernanta băncii, promovarea transparenței activității băncii, precum si asigurarea publicului cu informații privind situația economico-financiara a băncii si expunerea acestuia la risc, fondurile proprii, cerințele de capital, prestarea serviciilor si oferirea produselor, politicile interne, inclusiv politica de remunerare si alte informații relevante, conform cerințelor legale, in conformitate cu cerințele de publicare prevăzute in Regulamentul BNM (Banca Nationala a Moldovei) nr. 158/2020 cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci (in continuare - Regulamentul nr. 158/2020), Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, Legea nr.171/2012 privind piața de capital.

Informații referitoare la materialitatea, proprietatea sau confidențialitatea datelor

Politica Dezvăluirea informației de către BCR Chișinău S.A. formalizează tratamentul informațiilor considerate ca fiind sub pragul de semnificație (nemateriale), proprietate sau confidențiale. Banca nu considera informația necesar a fi publicata in acest raport ca fiind nemateriala, proprietate sau confidențială.

Frecvența raportării

Raportul de transparență este publicat anual de către bancă, dar nu mai târziu de data publicării situațiilor financiare, in timp ce alte rapoarte sau informații sunt publicate cu frecvența stipulată in Regulamentul BNM nr. 158/2020, aferent activităților lor.

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 49](#)

Mijloace de publicare

Raportul este publicat in limba română. BCR Chisinau S.A. a ales internet-ul ca mijloc de publicare al raportului de transparenta. Acesta este disponibil pe website-ul BCR Chisinau S.A.: <https://www.bcr.md/ro/dezvaluire-informatii/transparenta-publicare> Informațiile din Raportul de transparență prezintă situația până la petrecerea Adunarii Generala a Actionarilor si astfel informatia

prezentată pentru situația din 31 decembrie 2023 și nu include incorporarea profitului anual auditat pentru 2023.

Situațiile Financiare sunt disponibile pe website-ul BCR Chisinau S.A.: <https://www.bcr.md/ro/dezvaluire-informatii/activitate-economico-financiara>.

În Raportul de transparență se fac trimiteri către Raportul anual al BCR Chișinău SA pentru anul 2023.

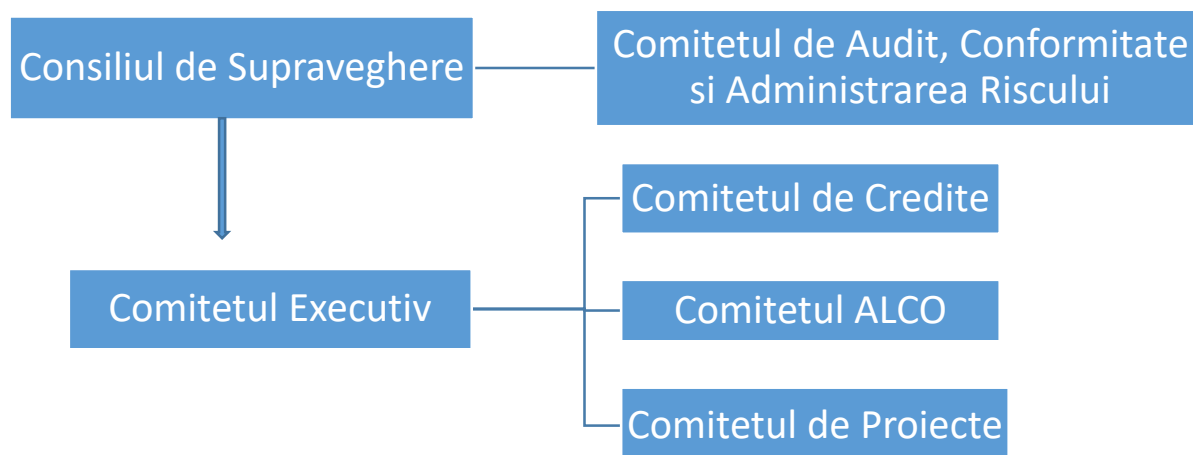
Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 capitolul VI

Guvernanța corporativă

Sistemul organelor de conducere existent în BCRC asigură o structură corporativă adecvată și transparență, care permite gestionarea eficientă, echilibrată și corectă a Băncii, prin luarea de decizii operative și raționale.

Structura promovează și demonstrează gestionarea eficientă și prudentă a BCRC, stabilește liniile de raportare și alocă responsabilități și competențe clare, bine definite, coerente și aplicabile.

Structura organizatorică a organelor de conducere, inclusiv denumirea comitetelor specializate existente, cu indicarea subordonării acestora:

Informația detaliată referitor la membrii ai organului executiv și consiliului (numele, prenumele, funcția, etc.), actuală la 31.12.2023 se prezintă mai jos:

Comitetul Executiv:

Juan Luis Martin Ortigosa - Președinte Executiv;

Natalia Codreanu - Director Executiv, Linia Funcțională Vânzări și Dezvoltare Afaceri;

Victoria Revenco - Director Executiv, Linia Funcțională Operațiuni și IT;

Consiliul de supraveghere:

Sergiu Cristian Manea – Președinte al Consiliului de Supraveghere;

Mihail Manoli – Membru al Consiliului de Supraveghere;

Ganna Lishchenko – Membru al Consiliului de Supraveghere;

Ținând cont de evenimentele ulterioare descrise la Capitolul I Introducere, componența actuală a Comitetului executiv cât și a Consiliului de supraveghere este descrisă pe adresa site-ului oficial al Băncii <https://www.bcr.md/ro/despre-noi/conducerea-bcr>

Competențele și responsabilitățile sunt reglementate prin Statutul Bancii și Codul de guvernare corporativă, precum și prin reglementările proprii.

Codul de guvernare corporativă și Statutul băncii sunt disponibile pe pagina web a băncii: <https://www.bcr.md/ro/dezvaluire-informatii/informatie-guvernanta>.

3 Cerințe de Publicare Neaplicabile

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 48 și 50

Următorul tabel furnizează informații cu privire la articole din Regulamentul BNM nr.158 din 09.07.2020, care nu sunt acoperite prin prezentul raport sau prin rapoartele menționate mai sus, precum și motivul pentru care aceste articole sunt considerate neaplicabile.

1. Articole neaplicabile

Numar articol	Descriere articol	Cerinte de publicare conform articol regulament	Motivul neaplicabilitatii
55, punct, 3 si 4	Consolidarea prudentiala	Informatii cu privire la domeniul de aplicare a cerintelor în contextul consolidarii prudentiale	BCR Chisinau S.A. nu aplica cerinte în contextul consolidarii prudentiale
61	Expunerea la riscul de credit al contrapartii	Informatii aferente creditului contrapartii	BCR Chisinau S.A. nu detine portofoliu derivate de credit care sa intre in scopul articolului
63, punct 1	Utilizarea Tehnicilor de Diminuare a Riscului de Credit	Informatii privind politicile si procesele aferente compensarii bilantiere	BCR Chisinau S.A. nu utilizeaza în politica si procesele sale compensari bilantiere
65, 66	Amortizoarele de capital	Informatii cu privire la respectarea cerintei cu privire la amortizorul anticiclic de capital	Rata amortizorului anticiclic pentru expunerile din credite situate în RM este în mărime de 0%
69	Expuneri din titluri de capital neincluse în portofoliul de tranzactionare	Informatii cu privire la expunerile din titluri de capital neincluse în portofoliul de tranzactionare	BCR Chisinau S.A. nu detine titluri de capital

4 Obiective si politici cu privire la administrarea riscurilor

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 52](#)

Politicele de administrare a riscurilor

BCRC dispune de un sistem de administrare si control a riscurilor orientat spre viitor si ajustat la profilul sau de risc si de afaceri. Acest sistem este bazat pe o strategie de risc clară, care este consecventă cu strategia de afaceri si este concentrat pe identificarea timpurie și administrarea riscurilor si a tendințelor.

BCRC urmărește obținerea unui raport echilibrat între riscuri si profitabilitate cu scopul de a genera creșterea susținută si rentabilitatea adecvată a capitalului. Prin urmare, scopul strategiei de risc este de a asigura că riscurile sunt asumate in contextul afacerilor, recunoscute într-un stadiu timpuriu si administrate corespunzător. Acest obiectiv este realizat prin integrarea administrării riscului in activitățile de business zilnice, in planificarea strategică și în dezvoltarea afacerilor in conformitate cu apetitul la risc definit.

Principiile de administrare a riscurilor sunt completate de o serie de principii de remunerare bazate pe administrarea riscului, care sunt incluse in Politica de Remunerare in BCRC, aplicabilă pentru organul de conducere, personalul identificat si toți angajații BCRC.

Pe parcursul anului 2023, conducerea a continuat să administreze portofoliile critice, inclusiv a manifestat o gestionare activă a expunerilor neperformante, continuând îmbunătățirea profilului de risc. Masurile luate au condus la îmbunătățirea profitabilității, a calității activelor, a capacitații de creditare si a volumului de capital. In plus, accentul a fost pus si pe întărirea cadrului de guvernanta de risc, precum si pe asigurarea conformității cu cerințele de reglementare.

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 52, subpunctele 1 și 4](#)

Strategia de risc

Strategia de risc aliniaza efectiv practicile de administrare a riscurilor la nivelul BCRC într-un cadru comun care să poată fi înțeles clar si aplicat pentru toate nivelurile Băncii si liniile de afaceri. De asemenea, acest document urmărește implementarea unui proces transparent care demonstrează ca procesul de luare a deciziilor conducerii ține seama de riscurile acceptabile si neacceptabile.

Obiectivele cheie ale Strategiei de Risc sunt:

- descrierea celor mai relevante cerințe de reglementare cu impact asupra necesităților viitoare si așteptărilor la nivelul BCRC;
- descrierea celor mai relevante evolutii in mediul de operare si a impactului asupra sectorului bancar, inclusiv impactul asupra cadrului de administrare a acestora;
- dezvoltarea și implementarea unui proces transparent de administrare a riscurilor pentru identificarea si administrarea riscurilor;
- asigurarea unei înțelegeri clare si cuprinzătoare a culturii privind riscurile la nivelul BCRC, ca element adițional la Codul de Conduită;
- identificarea opțiunilor pentru o administrare continuă a riscurilor la nivelul Băncii;
- descrierea impactului așteptat al modificărilor mediului extern asupra afacerilor planificate; aceasta include, in particular, perspectiva asupra pieței;

- definirea elementelor cheie ale cadrului de administrare a riscurilor și integrarea acestora în scopul de a asigura o implementare adecvată și consecventă a strategiei de risc;
- formularea RAS în contextul strategiei de afaceri a Băncii;
- stabilirea principiilor generale și a pilonilor strategici conform cărora asumarea riscului se poate desfășura în cadrul BCRC;
- descrierea profilului de risc actual și ținta al BCRC pentru principalele tipuri de riscuri, în particular evaluarea tuturor riscurilor materiale curente, precum și a evoluției așteptate pe termen scurt și mediu;
- definirea principiilor de administrare a riscurilor, inițiativelor strategice, precum și a inițiativelor pentru principalele tipuri de riscuri;
- stabilirea limitelor strategice și a indicatorilor suport pentru riscurile materiale având la baza Apetitul la Risc al BCRC;
- prezentarea generală a cadrului de guvernare privind riscurile, precum și a responsabilităților cheie;
- descrierea alinierii dintre Strategia de Risc și Strategia de Afaceri la nivelul BCRC, incluzând țintele strategice, precum și activitățile cheie derulate la nivelul BCRC.

Activitatea principală la nivelul băncii este de a-și asuma riscuri într-o manieră selectivă și conștientă și de a gestiona riscurile într-o abordare profesionistă. Politicile și Strategia de risc la nivelul băncii urmăresc în mod pro activ un raport echilibrat între risc și profit în scopul de a genera o rentabilitate sustenabilă și adecvată a capitalului.

Banca utilizează un sistem de administrare și control al riscurilor anticipativ și adecvat profilului sau de risc și de afaceri. Acest sistem este bazat pe o strategie de risc clară care este consecventă cu Strategia de afaceri și este axat pe identificarea timpurie și administrarea riscurilor și a evoluțiilor. În plus față de obiectivul de administrare eficientă a riscurilor, activitatea de administrare a riscurilor și sistemul de control intern au fost dezvoltate astfel încât să îndeplinească cerințele externe și, în mod special, cerințele de reglementare.

Banca efectuează anual o revizuire generală anuală a programului de administrare a riscurilor și a Strategiei de risc. Revizuirii interimare se pot efectua pe parcursul anului atunci când sunt identificate modificări sau îmbunătățiri relevante, precum și în cazul în care intervine o schimbare legislativă/de reglementare sau o modificare a strategiei de afaceri cu impact semnificativ asupra apetitului la risc al Băncii, astfel încât riscurile să fie acoperite în mod adecvat, iar acoperirea cu capital să reflecte profilul de risc al Băncii.

Strategia de afaceri

BCRC este o subsidiară deținută în mod direct de BCR în proporție de 100% și a fost înființată ca societate pe acțiuni în anul 1998, fiind guvernată de Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017.

După finalizarea procesului de restructurare inițiat în 2013, BCRC și-a orientat majoritatea eforturilor către consolidarea activităților comerciale și îmbunătățirea performanței soluțiilor IT destinate clienților. Aceasta a dus la înrolarea de noi companii locale și internaționale, creșterea gradului de satisfacție al clienților, reducerea timpului de deservire și la o mai bună securitate a tranzacțiilor derulate cu Banca. Între timp, BCRC a continuat să-și rafineze funcțiile de Middle și Back-Office, să-și îmbunătățească eficiența

operatională și să-și consolideze sistemele interne de control legate de administrarea riscului și activitatea de conformitate.

Conform Pilonilor Strategici pentru anii 2023-2025, au fost aprobate un set de dezvoltări pe ariile de diversificare și automatizare a anumitor procese de activitate din cadrul BCRC, dar care nu au avut continuitate din motivul inițierii procedurii de vânzare a acțiunilor BCRC de către BCR.

Reteaua cuprinde un sediu central în mun. Chișinău, patru sucursale (două în Chișinău, una în mun. Balti și una în or. Cahul).

La 31.12.2023 BCRC deținea 1.9% din totalul activelor din sistemul bancar moldovenesc, 1.9% din total credite și 1.9% din total depozite ale sistemului. BCRC deserveste 12 mii clienți în domeniul retail și corporate și oferă o gamă largă de servicii ce includ depozite și produse de cont curent, credite ipotecare și de consum, credite de investiții și pentru finanțarea capitalului circulant, finanțarea comerțului internațional (factoring de export), consultanța financiară, dar și servicii precum carduri de plată și soluții de deservire la distanță (24 Banking), inclusiv soluții de mobile banking.

Segmentul-tintă pentru BCRC sunt clienții Corporate și IMM (întreprinderi mici și mijlocii), dar și angajații acestora.

BCRC deținea 3.0 mld MDL active totale, 611.2 mln MDL fonduri proprii totale și a generat 79.0 mln MDL rezultat operational și 69.4 mln MDL profit net la data de 31.12.2023.

Administrarea riscului și a capitalului

Principalul scop al politicilor și practicilor de administrare a capitalului la nivelul Băncii este acela de a sprijini Strategia de afaceri și de a asigura că există un grad suficient de capitalizare pentru a face față unor condiții de criză macroeconomică severă.

Banca consideră că administrarea riscului și a capitalului se situează printre responsabilitățile sale principale și reprezintă un factor cheie în asigurarea unei rentabilități stabile și ridicate pentru acționari. Administrarea capitalului are scopul de a asigura o utilizare eficientă a acestuia pentru a întruni țintele de capital ale BCRC.

Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP) pune accent pe un cadru holistic de administrare a riscurilor și asigură o administrare comprehensivă a portofoliilor de risc la nivelul Băncii în cadrul general de management al riscurilor. Acesta stă la baza inițiativelor de risc cheie și creează o legătură directă cu Strategia de risc, inclusiv cu apetitul la risc și administrarea limitelor. Activitatea globală de management al riscurilor implică toate funcțiile și direcțiile cheie în scopul de îmbunătățire a activității de monitorizare la nivelul băncii, acoperind zona de capital, credit, lichiditate (ILAAP), piață, operațional și de afaceri.

La nivelul Băncii, Departamentul Managementul Riscului este responsabil pentru Procesul Intern de Evaluare a Adecvării Capitalului la Riscuri, incluzând cadrul de testare în condiții de criză, calculul activelor ponderate la risc (RWA), administrarea portofoliilor de risc cu privire la riscurile materiale, planificarea

riscurilor și impactul riscului în procesul de planificare, apetitul la risc și administrarea limitelor, precum și administrarea riscului de lichiditate, piață și a riscului operațional.

Cadrul ICAAP este conceput pentru a sprijini managementul Băncii în administrarea portofoliilor de risc precum și potențialul de acoperire necesar asigurării unui capital adecvat în orice moment pentru natura și dimensiunea profilului de risc al Băncii. Activitatea de management global al riscurilor este adaptată profilului de risc și de afaceri la nivelul Băncii, și reflectă obiectivul strategic de a proteja acționarii, concomitent cu asigurarea sustenabilității organizației.

Cadrul ICAAP este un sistem modular și complex de administrare în cadrul Băncii și o parte esențială a cadrului general de conducere și administrare. Componentele acestui cadru pot fi grupate după cum urmează:

- Strategia de risc;
- Declarația privind Apetitul la Risc;
- Analize de risc și portofoliu, incluzând: (i) Evaluarea materialității riscurilor; (ii) Managementul riscului de concentrare; (iii) Testele în condiții de criza;
- Calculul capacității de acoperire a riscurilor;
- Planificarea riscurilor și previzionarea, incluzând: (i) Managementul activelor ponderate la risc; (ii) Alocarea capitalului & Managementul performanței;
- Planul de redresare.

Adițional, față de scopul menționat mai sus de a asigura necesarul de capital și sustenabilitatea băncii în orice moment, cadrul ICAAP susține managementul Băncii în vederea realizării strategiilor aprobate.

Principii de management al riscurilor

Banca urmărește să atingă un raport echilibrat între risc și profit în scopul de a genera o creștere sustenabilă și o rentabilitate adecvată a capitalului. Prin urmare, Banca se asigură că riscurile sunt asumate în contextul afacerilor sale, recunoscute într-un stadiu timpuriu și adecvat administrate. Acest obiectiv este realizat prin integrarea activității de management al riscurilor în activitățile de afaceri zilnice, în planificarea strategică și în dezvoltarea afacerilor consecvent cu apetitul la risc definit.

Principiile relevante de administrare a riscurilor sunt prezentate mai jos:

- Responsabilitățile de baza privind managementul riscului la nivelul Comitetului Executiv sunt în mod corespunzător delegate către comitete desemnate în scopul de a asigura derularea proceselor de execuție și monitorizare. De asemenea, Consiliul de Supraveghere monitorizează cu regularitate profilul de risc;
- Guvernanța procesului de management al riscurilor asigură o supraveghere integrală a riscului și o execuție solidă a strategiei de risc, inclusiv un proces corespunzător de monitorizare și escaladare a aspectelor materiale care impustează profilul de risc al Băncii;
- Strategie de risc bazată pe apetitul la risc și orientări strategice în scopul de a asigura o aliniere completă a riscurilor, capitalului și țintelor de performanță;
- Analize de simulări de criza și analize de concentrare a riscului pentru a asigura o administrare solidă a riscului în concordanță cu Strategia de risc și apetitul la risc, prin intermediul procesului de monitorizare a limitelor;
- Toate riscurile materiale sunt administrate și raportate într-o manieră coordonată prin intermediul

- proceselor de management;
- Modele statistice sunt implementate pentru cuantificarea riscurilor si a cerintei de capital (acolo unde este aplicabil), precum si implementarea unui proces de validare regulata;
 - Bazele de date, sistemele efective, procesele si politicile ca si componente critice ale capacitatii de administrare a riscurilor;
 - Cadrul de politici definește într-un mod clar cerințele cheie cu privire la crearea, clasificarea, aprobarea, implementarea si menținerea politicilor la nivelul Băncii;
 - Cultura a riscurilor integrata la nivelul bancii, bazata pe o deplină înțelegere a riscurilor asumate si a modului in care sunt administrate, luând în considerare apetitul / toleranța la risc a BCRC;
 - Banca dispune de o funcție de management al riscurilor independentă de funcția operațională, care deține suficientă autoritate, resurse si acces la structura de conducere;
 - Funcția de management al riscurilor asigură faptul ca toate riscurile materiale sunt identificate, măsurate si adecvat raportate. Aceasta joaca un rol cheie în cadrul Băncii și asigură, de asemenea, că există implementate procese eficiente de management al riscurilor;
 - Funcția de management al riscurilor este implicată activ în elaborarea strategiei de risc și în toate deciziile de administrare a riscurilor materiale și prin urmare, poate oferi o imagine de ansamblu asupra tuturor riscurilor instituției;
 - Banca are o guvernanta solidă, care include o structură organizațională clară cu responsabilități bine definite, transparente și consistente, procese efective pentru a identifica, administra, monitoriza si raporta toate riscurile la care este sau ar putea fi expusă, dar si mecanisme interne de control adecvate;
 - Toate clasele de risc major sunt administrate într-o maniera coordonată prin procesul de management al riscurilor, incluzând riscul de credit, de piață, de lichiditate, operațional, reputațional și strategic;
 - Monitorizare adecvată, instrumente de simulări de criza și procese de escaladare pentru limite și indicatori relevanți de capital și lichiditate;
 - Structura operațională a Băncii este in concordanță cu strategia aprobată de business și profilul de risc;
 - Structura de conducere este responsabilă pentru aprobarea strategiilor și politicilor pentru stabilirea noilor structuri;
 - Structura de conducere întocmește, menține si revizuieste permanent, strategiile adecvate, politicile și procedurile pentru aprobarea și menținerea activităților si structurilor cu scopul de a rămâne in concordanță cu scopul definit.

Principii de proporționalitate

Principiul de Proporționalitate este o parte importantă a cerințelor in cadrul Pilonului II. Cerințele organizaționale depind de natura, mărimea si complexitatea Băncii si a activităților sale.

Principiile administrării riscului, conceptele și procesele sunt in general concepute, dezvoltate și implementate pentru a adresa necesitățile organizaționale la nivelul Băncii, reflectând un grad ridicat de granularitate și detaliu. Complexitatea, nivelul de detaliu și nivelul de sofisticare a cadrului ICAAP aferent Băncii ține cont de mărimea acesteia, de modelul de afacere și de profilul de risc. Astfel, implementarea cadrului ICAAP la nivelul Băncii asigură o abordare relevantă și ține cont de structura, mărimea si complexitatea modelului de afaceri al Băncii.

Apetitul la Risc

Banca definește Strategia de risc și Declarația privind Appetitul la Risc (RAS) prin procesul anual de planificare strategică, pentru a asigura o aliniere adecvată a țintelor de risc, capital și performanță. La nivelul Băncii, RAS reprezintă o declarație strategică reflectând nivelul maxim de risc pe care aceasta este capabilă să îl accepte pentru a-și atinge obiectivele de business. Acesta constă într-un set de indicatori care furnizează direcții cantitative pentru monitorizarea riscului și măsuri calitative sub forma principiilor cheie de risc, care fac parte din strategia pentru monitorizarea riscurilor. Principalele obiective ale RAS sunt:

- Asigurarea ca Banca are suficiente resurse să susțină afacerea în orice moment și să facă față evenimentelor de criză;
- Setarea limitelor pentru atingerea țintei risc – profitabilitate la nivelul Băncii;
- Menținerea și promovarea percepțiilor pieței cu privire la puterea financiară a Băncii, a robusteții sistemelor și controalelor sale;
- Definieste nivelurile la care sunt declanșate analize detaliate, procesele de escaladare și strategiile de diminuare a riscurilor.

Pentru a atinge țintele de profit și a asigura o administrare proactivă a profilului de risc, stabilirea apetitului la risc la nivelul Băncii este orientată spre viitor. Pragurile pentru RAS, precum și valoarea agregată a riscurilor pe care Banca este dispusă să le accepte sunt stabilite luând în considerare constrângeri externe, cum sunt cerințele de reglementare. Cu scopul de a asigura ca Banca rămâne în cadrul profilului de risc țintă, a fost implementat un sistem semafor pentru principalii indicatori de risc. Această abordare asigură furnizarea în timp util a informațiilor către structura de guvernanta, precum și implementarea unor măsuri de remediere eficiente. Un prag predefinit descrie un nivel sau un eveniment care determină atât escaladarea către structura de guvernanta responsabilă, cât și o discuție referitoare la acțiuni de remediere potențiale. Încălcarea unei limite definite declanșează un proces imediat de escaladare către structura de guvernanta și o implementare promptă a acțiunilor de remediere.

Mai mult, indicatorii de risc pentru situații de criză sunt definiți și integrați în evaluarea rezultatelor simulărilor de criză. Aceștia sunt raportați ca și semnale de avertizare timpurie către Comitetul Executiv în scopul de a asigura o administrare proactivă a profilului de risc și capital.

Adițional, limitele strategice și principiile sunt definite în Strategia de risc a Băncii în baza apetitului la risc al Băncii. Aceste limite și principii susțin implementarea Strategiei de Risc pe termen mediu spre lung. Cadrul de guvernanta a riscurilor asigură o supraveghere integrală a tuturor deciziilor de risc, precum și o execuție adecvată a strategiilor de risc. Acțiunile de diminuare a riscurilor sunt întreprinse ca parte a procesului regulat de administrare a acestora, în scopul de a asigura banca în cadrul apetitului la risc definit.

Apetitul la risc este definit pe un orizont de timp de cinci ani pentru a asigura o corelare mai bună între RAS și alte procese strategice, cum ar fi procesul de planificare pe termen lung și cel de bugetare. De asemenea, programul de remunerare a fost direct legat de apetitul la risc pentru a consolida cultura de risc și pentru conștientizarea riscului la nivelul Băncii. În acest sens, determinarea bonusului anual trebuie să ia în considerare dacă indicatorii de risc relevanți sunt în concordanță cu apetitul la risc al Băncii.

Apetitul la risc al Băncii pentru anul 2023 - 2027 a fost pre-aprobat de Comitetul Executiv și Comitetul de Audit, Conformitate și Administrarea Riscului și aprobat de Consiliul de Supraveghere, ca parte a rolului crescut al Consiliului de Supraveghere în definirea și monitorizarea apetitului la risc. Înainte de aprobarea

Consiliului de Supraveghere, documentul este analizat și pre-aprobat de Comitetul de Audit, Conformitate și Administrarea Riscului al Consiliului de Supraveghere. În plus, Banca a dezvoltat un mod de prezentare agregat și consolidat al apetitului la risc (en. RAS Monitor), care prezintă evoluția profilului de risc, prin compararea expunerilor la risc cu limitele de risc.

Cadrul privind apetitul la risc al Băncii include indicatorii principali de capital, lichiditate și risc/profitabilitate, consolidează principiile cheie de risc ca fiind parte din politicile de administrare a riscurilor. În plus, apetitul la risc al băncii urmărește să întărească guvernanta internă în ceea ce privește monitorizarea evoluției profilului de risc, integrează apetitul la risc în procesul de planificare strategică și bugetare, precum și în activitatea zilnică de conducere a Băncii și asigură măsuri de gestionare în timp util în cazul unor evoluții adverse.

Analize de portofoliu și de risc

Banca utilizează o infrastructură dedicată, sisteme și procese pentru a identifica în mod activ, a controla și administra riscuri din sfera portofoliului său. Procesele de analiză de portofoliu și de risc sunt concepute pentru a cuantifica, califica și discuta riscurile în scopul de a atrage atenția conducerii în timp util.

Evaluarea materialității riscurilor

Evaluarea materialității riscurilor (RMA) este un proces anual care are scopul de a identifica și evalua în mod sistematic riscuri materiale noi pentru Bancă. Aceasta determină materialitatea tipurilor de risc și astfel și profilul de risc general al BCRC. Ca atare, RMA este o parte integrală a procesului ICAAP, reprezentând un instrument utilizat de managementul Băncii în activitatea de conducere.

Banca împarte riscurile în materiale și nemateriale. Riscurile materiale au un impact semnificativ asupra poziției financiare și/sau reputaționale a Băncii.

Evaluarea materialității riscurilor are două obiective:

- În primul rând, RMA trebuie să identifice toate tipurile de risc din cadrul inventarului de riscuri, acestea trebuind să fie incluse în procesul de analiză a materialității riscurilor.
- În al doilea rând, RMA trebuie să evalueze toate tipurile de risc definite în cadrul inventarului de riscuri, prin atribuirea unor grade de risc în vederea furnizării unei imagini generale a profilului de risc a BCRC și astfel să identifice care riscuri sunt materiale și trebuie incluse în cadrul ICAAP.

Banca a continuat permanent dezvoltarea cadrului de evaluare a materialității riscurilor. Acest proces nu este limitat la funcția de administrare a riscurilor și prin urmare sunt implicate diferite entități din cadrul Băncii în scopul de a se asigura completitudinea acestui proces. O astfel de implicare amplă la nivelul Băncii a condus la îmbunătățirea înțelegerii surselor de risc, clarificând modul în care aceste riscuri sunt raportate la activitățile specifice, și oferă cele mai bune condiții pentru identificarea unor riscuri noi emergente.

Rezultatele RMA precum și calculul capacității de acoperire a riscurilor reprezintă un punct de plecare a procesului ICAAP, inclusiv în calculul capacității de acoperire a riscurilor (RCC) la nivelul Băncii. În mod preferabil riscurile materiale sunt considerate direct prin alocarea de capital economic cu condiția ca riscul respectiv să fie cuantificabil și alocarea de capital aferentă să fie considerată semnificativă la aprecierea

conducerii. Toate celelalte riscuri materiale sunt acoperite indirect prin alte elemente ale cadrului ICAAP, printre care dar nelimitativ la:

- Managementul riscului de concentrare prin cadrul de limite al Băncii;
- Evaluarea profilului de risc al Băncii în condiții de criza, incluzând evaluarea rezultatelor exercițiului de simulare de criza și integrarea cerințelor de capital în aceste condiții;
- Analizarea, monitorizarea și prognozarea tipurilor și indicatorilor de risc cheie în cadrul procesului de planificare a riscului și capitalului la nivelul BCRC;
- Administrarea riscurilor necuantificabile printr-un cadru de administrare și control robust, care poate include o abordare pur calitativă;
- Cadrul de politici și reglementări.

Profilul de risc

Profilul de risc este reprezentat de expunerile agregate actuale și potențiale ale băncii. Ca parte a strategiei sale de risc, Banca analizează profilul de risc actual și determină profilul de risc țintă bazat pe obiectivele strategice. Profilul de risc este rezultatul procesului RMA (descriș anterior) în combinație cu limitele stabilite prin strategia de afaceri și prin cadrul privind apetitul la risc. Profilul de risc este un factor important în stabilirea obiectivelor de afaceri, a politicilor, a apetitului la risc și a sistemului de control intern al Băncii.

Analiza privind riscul de concentrare

Cadrul privind analiza riscului de concentrare la nivelul BCRC evidențiază standardele necesare pentru identificarea, măsurarea, monitorizarea și diminuarea riscurilor de concentrare, a căror implementare este esențială pentru asigurarea viabilității pe termen lung a oricărei instituții financiare, în special în condiții de criza economică.

În concordanță cu strategia de risc și cadrul ICAAP, BCRC a implementat un cadru comprehensiv de limite pentru toate tipurile de risc cu scopul de a administra concentrările de risc. Acest cadru este derivat din Declarația privind Apetitul la Risc al Băncii. Cadrul de limite cuprinde măsuri cantitative bazate pe ipoteze prognozate, care presupun alocarea apetitului agregat la risc al Băncii pe linii de business, categorii de risc specifice și, după caz, pe alte elemente relevante.

Simulările de Criza

Simulările de criza sunt instrumente esențiale de management al riscului care sprijină Banca în abordarea unei perspective orientată spre viitor în ceea ce privește administrarea riscurilor, precum și în procesul de planificare a strategiei, a afacerilor, a riscurilor, a capitalurilor și a lichidității. În acest sens, simulările de criza sunt instrumente vitale ale cadrului ICAAP. Testarea în condiții de criză a vulnerabilității Băncii la deteriorări majore, dar plauzibile, ale mediului economic ajută la înțelegerea sustenabilității și robusteții Băncii și la elaborarea și punerea în aplicare în timp util a planurilor alternative și a măsurilor de diminuare a riscurilor.

- **Scenarii**

Bazându-se pe scenarii viitoare ipotetice de condiții macroeconomice severe, BCRC efectuează anual o simulare de criză comprehensivă, care are ca scop identificarea potențialelor vulnerabilități ale Băncii și

astfel întărește sistemele de măsurare și administrare. Scenariile selectate pentru simularea de criza comprehensiva sunt elaborate luând în considerare atât specificațiile mediului macroeconomic local și portofoliul local, cât și contextul macroeconomic internațional. Scenariile conțin:

- O descriere narativă;
- Un set de valori pentru diverși indicatori macro-economiци – ca exemplu: creșterea PIB (Produsul Intern Brut), rata șomajului, cursul de schimb, nivelul ratelor de dobânda, etc.

În abordarea comprehensiva Banca utilizează o gamă de scenarii bazate pe condiții de severitate diferite, după cum urmează:

- Un scenariu de baza reprezentând cea mai corectă estimare a Băncii;
- Un scenariu advers, dar plauzibil;
- Un scenariu de severitate medie;
- Un scenariu care reflectă o scădere economică severă sau de redresare.

• **Portofolii**

În cadrul Băncii, entitatea responsabilă pentru administrarea riscului de credit, operațional, de piață și de lichiditate elaborează simulări de criza individuale relevante pentru portofoliul și riscul gestionat. Adițional, simularea de criza generală anuală acoperă toate tipurile de risc materiale și toate portofoliile.

Simularea de criza comprehensiva oferă o viziune holistică asupra impactului agregat din diferitele tipuri de riscuri asupra bilanțului, contului de profit și pierdere, a portofoliului de credite neperformante, nivelului de previzionare, activelor ponderate la risc din Pilonul I, adecvarea capitalului economic în Pilonul II și asupra altor indicatori definiți în cadrul apetitului la risc.

• **Metodologii**

Modele statistice interne sunt utilizate pentru a explica variațiile în parametrii de risc în funcție de condițiile economice, iar selecția variabilelor explicative este specifică pentru fiecare parametru și segment și asigură un model statistic relevant, având cea mai bună putere de predicție și interpretare economică și statistică intuitivă.

Alte riscuri care nu pot fi evaluate prin modele interne și sunt considerate materiale de către bancă în cadrul procesului anual de analiză a materialității riscurilor, sunt considerate în simularea de criza comprehensivă prin utilizarea unor amortizoare de capital stabilite prin opinie expert, care țin cont de gradul de materialitate a fiecărui risc prin considerarea unor praguri distincte. Lista de riscuri care sunt testate în simulările de criză prin aplicarea de amortizoare de capital nu este exhaustivă și se poate modifica conform cu schimbarea materialității pentru fiecare tip de risc în cadrul fiecărei simulări de criza.

Simulările de criza în sens invers, care evaluează scenariile și circumstanțele care ar afecta solvabilitatea Băncii, profitul și adecvarea capitalului sau economic, completează programul Băncii de simulare de criza. Spre deosebire de simulările de criza comprehensive, simulările de criza în sens invers pornesc de la un scenariu de redresare și identifică care sunt circumstanțele în care această situație ar putea să intervină, cu scopul de a identifica posibile combinații ale evenimentelor de risc / concentrări de risc.

Capacitatea de acoperire a riscurilor

Capacitatea de acoperire a riscurilor (RCC) reprezintă abilitatea generală a Băncii de a absorbi pierderi potențiale. Aceasta poate fi măsurată în numerar și echivalent numerar în scopul de a întruni necesitățile de lichiditate, precum și în termeni de capital și rezerve pentru acoperirea potențialelor pierderi.

Banca definește Capacitatea de Acoperire a Riscurilor ca un instrument de perspectiva, care este util în stabilirea alocării riscurilor, capitalului sau a ambelor componente, în scopul de a aduce valoare pentru acționari și pentru organizație în ansamblul ei.

Capacitatea de acoperire a riscurilor la nivelul Băncii reprezintă un instrument de măsurare a expunerii totale la riscuri în cadrul Pilonului II. Capacitatea de acoperire a riscurilor reprezintă suma maximă pe care Banca și-o poate asuma din punct de vedere tehnic, fără a încălca una sau mai multe din constrângerile legate de baza de capital, lichiditate, capacitate de împrumutare, precum și constrângeri legate de riscul reputațional și de reglementare. Aceasta reprezintă limita superioară care, în cazul în care este depășită, ar putea rezulta falimentul. Banca definește capacitatea de acoperire a riscurilor la nivelul organizației înainte de elaborarea strategiei și stabilirea apetitului la risc.

În cadrul capacității de acoperire a riscurilor (RCC), riscurile cuantificate sunt agregate și comparate cu potențialul de acoperire cu capital. Planul de previzionare, apetitul la risc și sistemul semafor sprijină conducerea în cadrul discuțiilor și în procesul de luare a deciziilor.

În baza profilului de risc și de afaceri la nivelul Băncii, trei riscuri sunt considerate în mod direct în calculul capacității de acoperire a riscurilor – riscul de credit, piață și operațional. În plus, o serie de ajustări (en. add-on) sunt implementate din punct de vedere al unui proces de management integrat al riscurilor și sunt luate în considerare în calculul RCC la nivelul BCRC: riscul de concentrare individuală, riscul de concentrare sectorială, riscul debitorului expus la riscul valutar.

Planificarea riscului și previzionarea

Planificarea datelor cheie relevante de risc asigură reflectarea corespunzătoare a riscurilor în cadrul procesului de conducere și management la nivelul Băncii. Exercițiul de previzionare și administrare a riscurilor este folosit de Banca în luarea deciziilor strategice. Implementarea previziunilor financiare în ceea ce privește datele de risc care asigură legătura dintre capital/lichiditate și modificările condițiilor macroeconomice reprezintă o modalitate de dezvoltare și conștientizare a riscurilor.

Responsabilitatea Băncii pentru administrarea riscului include asigurarea unor procese solide de planificare și previzionare. Procesele de planificare și previzionare a riscului includ atât o componentă anticipativă, cât și o componentă retrospectivă, concentrându-se pe schimbările de portofoliu și de mediu economic. Banca se asigură că există o legătură strânsă între planificarea capitalului și procesele strategice de planificare și bugetare.

Administrarea activelor ponderate la risc

Întrucât activele ponderate la risc (RWA) determină cerința actuală reglementată de capital al Băncii și influențează indicatorul de capital ca și indicator cheie de performanță, o importanță deosebită este acordată îndeplinirii obiectivelor și capacității de planificare și prognozare pentru acest parametru. Informațiile din analizele lunare legate de activele ponderate la risc sunt folosite pentru a îmbunătăți infrastructura de calcul, calitatea parametrilor de intrare și datele, precum și aplicarea mai eficientă a cadrului Basel în ansamblu.

Planificarea și alocarea capitalului

Pe baza riscurilor materiale identificate, Banca evaluează adecvarea capitalului în ansamblu și dezvoltă o strategie pentru menținerea nivelurilor de capital adecvate în conformitate cu profilul său de risc și planurile de afaceri. Aceasta se reflectă în procesul de planificare al capitalului Băncii și în stabilirea țințelor interne de capital.

Banca se asigură că este pus în aplicare un proces bine definit pentru a transla estimările de risc în cadrul procesului de evaluare a adecvării capitalului la riscuri. Procesul de planificare al capitalului este dinamic și de perspectivă în raport cu profilul de risc al Băncii. O planificare solidă a capitalului este critică pentru determinarea valorii prudente, tipului și compoziției capitalului, în concordanță cu strategia Băncii pe termen lung, astfel încât să fie îndeplinite obiectivele de afaceri, inclusiv în condiții de criza.

Planul de redresare

Planul de redresare BCRC servește drept pilon principal pentru consolidarea rezistenței financiare a Băncii. Gama scenariilor utilizate în planul de redresare identifică la modul practic situațiile care ar conduce la transformarea unui model de afaceri al Băncii într-un mod neviabil, cu excepția cazului în care acțiunile de recuperare au fost implementate cu succes.

Planul de redresare al BCRC detaliază un set predefinit de măsuri, procese, roluri și responsabilități și este pus în aplicare în condiții de criză în mod rapid și eficient, în scopul reabilitării ratei de adecvare a capitalului și soluționării deficitului de lichiditate. Legătura dintre Planul de redresare și RCC se face prin stadiul roșu al sistemului semafor.

Planul de Redresare al BCRC a fost emis pe baza prevederilor Legii locale privind redresarea și rezoluția nr. 232/2016 și urmărește standardul planului de redresare al grupului BCR bazat la randul lui pe Directiva privind Redresarea și Rezoluția 2014/59/UE (BRRD) și standardele și orientările Autorității Bancare Europene (ABE).

Monitorizarea și raportarea riscurilor

Riscurile se vor schimba în mod constant și din acest motiv este necesară o revizuire a lor în timp util și într-o manieră adecvată. Riscurile și procesul de implementare a recomandărilor pentru reducerea riscurilor sunt ținute sub observație și orice acțiuni noi sunt evaluate. Acest lucru îi permite Băncii să monitorizeze dacă acțiunile au avut efectele așteptate pentru reducerea riscurilor și crearea unui mediu mai stabil pentru activitățile sale. Monitorizarea și raportarea sunt utilizate, de asemenea, în revizuirea și îmbunătățirea constantă a cadrului de administrare a riscurilor la nivelul Băncii.

Monitorizarea și revizuirea sunt o parte planificată a procesului de administrare a riscurilor și implică verificări și monitorizări efectuate cu regularitate. Principalele rapoarte de risc care sunt elaborate pentru Banca Națională a Moldovei, pentru Grupul BCR și Grupul ERSTE sau în scopuri interne, precum și responsabilitățile de monitorizare și raportare sunt definite clar în Manualul privind Raportările de Risc la nivelul BCR Chișinău S.A. Acest manual oferă definiții pentru termeni și concepte utilizate în raportările de risc, atât pentru utilizatori interni, cât și externi. Acesta conține informații referitoare la format, frecvență, scop de consolidare, indicatori relevanți de risc prezentați pentru fiecare raport, surse de date, termene de raportare și entități responsabile.

BCRC administrează riscurile și expunerile în mod continuu în funcție de dimensiunea portofoliului, de mărimea organizației și de tipurile de riscuri. Graficul de mai jos ilustrează componentele procesului de monitorizare a riscului și structura de raportare:

▪ Monitorizare strategică

Apetitul la risc stabilește limita maximă de risc pe care BCRC este dispusă să o accepte în scopul de a-și îndeplini obiectivele strategice. Acesta include un set de indicatori de risc cheie, inclusiv praguri de avertizare, care asigură o orientare strategică pentru activitatea de management al riscurilor și pentru cea de planificare. Această strategie de risc stabilește limitele strategice și pragurile de avertizare având la baza apetitul la risc și profilul de risc țintă. De asemenea, asigură o perspectivă echilibrată a raportului risc-profit, luând în considerare planurile strategice și Strategia de afaceri a Băncii.

Indicatorii de risc cheie, limitele strategice și obiectivele sunt monitorizate cu regularitate și prezentate în rapoartele de risc ale Băncii, inclusiv în baza unui sistem semafor împreună cu măsurile respective, în scopul de a identifica deviațiile de la planurile și obiectivele strategice.

▪ Monitorizarea operațională

Managementul riscului pe tipuri de riscuri asigură ca profilele specifice de risc rămân conforme cu strategia de risc și limitele operative, susțin conformitatea cu limitele strategice și cu obiectivele. Dezvoltarea unor profile specifice de risc (cum ar fi credite retail, credite corporative, risc operațional etc.) este prezentată prin rapoarte dedicate de risc într-un mod mai granular și sprijină procesul de luare a deciziei pentru funcțiile dedicate de risc cu scopul de a se asigura că profilul de risc rămâne conform cu strategia de risc.

Aceste rapoarte includ de asemenea indicatori specifici de monitorizare, care furnizează semnale timpurii de avertizare pentru dezvoltările adverse legate de calitatea portofoliului (clienți, segmente, țări și industrii) sau pentru factorii de risc. În cazul în care anumite portofolii de risc sau evenimente sunt identificate ca fiind vulnerabile, acestea sunt monitorizate atent de funcții dedicate de risc, care administrează impactul riscului și dezvoltă strategii eficiente de minimizare a potențialelor pierderi. Acest proces facilitează detectarea timpurie a riscurilor și o reacție corespunzătoare.

5 Domeniul de aplicare a cerințelor în contextul consolidării prudențiale

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 55, subpunctul 1

Denumirea institutiei

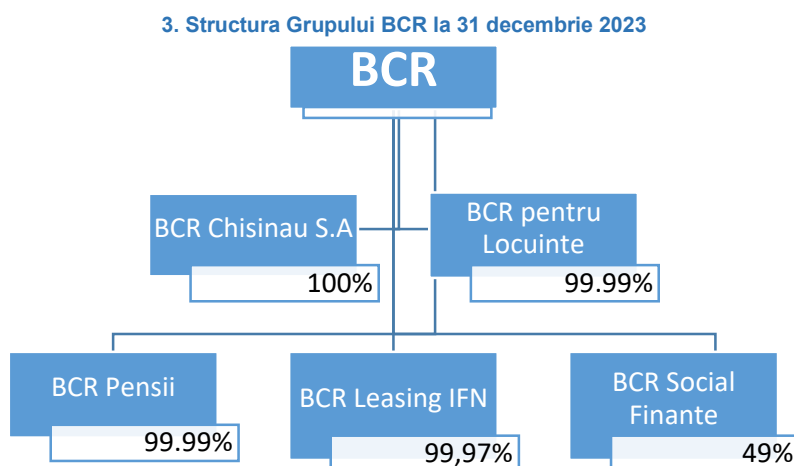
Banca Comercială Română Chișinău S.A. este organizată ca societate pe acțiuni cu autonomie profesională și gestionată la nivelul competențelor potrivit Statutului Băncii.

Sediul băncii: str. Puskin 60/2, municipiul Chișinău, Republica Moldova.

Banca oferă o gamă completă de produse și servicii financiare pentru persoanele fizice și juridice, furnizează servicii de investiții bancare în Republica Moldova.

BCR Chișinău S.A. este parte componentă a Grupului BCR, format din bănci și companii de servicii financiare. Asociat unic al BCR Chișinău S.A. este Banca Comercială Română S.A.

Structura Grupului BCR la 31.12.2023 este prezentată mai jos:

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 55, subpunctul 2

Cerințe prudențiale

Începând cu 31 iulie 2018, BCRC calculează capitalul și cerințele de capital de reglementare în conformitate cu Basel 3. Cerințele au fost implementate în cadrul Uniunii Europene prin Regulamentul privind Cerințele de Capital ("CRR") și Directiva privind Cerințele de Capital (CRD IV), precum și prin diferitele standarde tehnice emise de Autoritatea Bancară Europeană, care au fost transpuse și adoptate în legislația din Republica Moldova de Banca Națională a Moldovei, prin Regulamentul BNM nr. 109 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital.

Principii contabile

Situațiile financiare și prudențiale publicate de BCRC au la baza standardele internaționale de raportare financiară (IFRS). Elementele de capital reglementat sunt derivate din situația poziției financiare și din situația rezultatului global, care au fost întocmite în conformitate cu IFRS.

6 Declarația Organului de Conducere al BCR Chișinău SA

Aprobarea declarației privind riscurile de către Consiliul de Supraveghere al Băncii are loc în contextul aprobării Raportului de Transparență.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 52, subpunctul 5

Consiliul de Supraveghere al Băncii aprobă declarația potrivit căreia se atestă faptul că, profilul și strategia Băncii, cadrul de guvernare și sistemele existente de administrare a riscurilor sunt adecvate. Activitățile de monitorizare a riscurilor sunt sprijinite de sisteme informatice, care asigură furnizarea în timp util către organul de conducere a rapoartelor privind situația financiară, performanța operațională, expunerea la risc a Băncii, precum și o înțelegere clară asupra poziției Băncii și a expunerilor sale la risc.

Banca a implementat un cadru adecvat de administrare a riscurilor, care include politici, proceduri, limite și controale care asigură identificarea, măsurarea sau evaluarea, diminuarea, monitorizarea și raportarea continuă și în timp util a riscurilor legate de activitățile bancare, atât la nivel de linie de business, cât și la nivelul instituției în ansamblu.

Consiliul de Supraveghere monitorizează sistemele de administrare a riscurilor cu scopul de a se asigura ca acestea funcționează conform destinației lor. Acest obiectiv este realizat de către Bancă prin activitatea continuă de monitorizare, precum și prin evaluarea periodică a sistemelor de administrare a riscurilor. Monitorizarea continuă este eficientă, deoarece se produce în timp real când este necesar și astfel se poate reacționa dinamic la condiții schimbătoare.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 52, subpunctul 6

Consiliul de Supraveghere al Băncii certifică prin prezentul document faptul că profilul de risc al Băncii este aliniat cu modelul de afaceri și cu Strategia de afaceri. Prin intermediul cadrului privind apetitul la risc, care este aprobat ca parte a strategiei de risc, Banca asigură alinierea nivelurilor de toleranță la risc la nivelul instituției cu obiectivele strategice, profilul de risc, precum și cu capacitatea de administrare a riscurilor. De asemenea, Strategia de risc descrie principiile de administrare a riscurilor care stau la baza execuției strategiei de afaceri, definește capacitatea Băncii de a accepta riscuri în scopul îndeplinirii obiectivelor de afaceri (element cheie pentru stabilirea de limite), asigură o evaluare de perspectivă a capacitații Băncii de a-și asuma riscuri, definește profilul de risc actual și ținta pentru fiecare tip de risc și furnizează un raport echilibrat risc-profit, luând în considerare obiectivele strategice și planurile de afaceri.

Consiliul de Supraveghere al Băncii se asigură ca managementul senior și personalul adecvat dispun de expertiza necesară, precum și faptul că Banca dispune de procese și sisteme pentru a măsura, monitoriza și controla toate sursele de risc. De asemenea, strategia de risc este adecvată pentru natura, mărimea și complexitatea activităților la nivelul Băncii. Apetitul la risc este cuantificat prin limite de risc și este monitorizat prin intermediul unui sistem semafor, care furnizează semnale de avertizare timpurie pentru potențiale acțiuni ale conducerii, existând și un mecanism formalizat de escaladare în cazul în care se înregistrează depășiri. În procesul de planificare a riscurilor, precum și în cadrul procesului de bugetare, limitele privind apetitul la risc sunt împărțite pe tipuri de riscuri (de exemplu risc de credit, risc de piață, risc operațional, risc de lichiditate), pe segmente și portofolii. Aceste praguri granulare oferă îndrumare strategică și un cadru de limite pentru diferitele tipuri de riscuri, fiind ulterior operaționalizate în limite utilizate pentru desfășurarea afacerii.

Acest sistem translatează toleranța și apetitul la risc pentru fiecare categorie de risc în măsuri de monitorizare a riscului. Consecvența dintre limitele de risc și toleranța generală la risc sprijină Banca în realizarea obiectivelor de risc și maximizarea profitului ajustat la risc. Acestea formează parte integrantă a procesului continuu de management și monitorizare.

În ceea ce privește **riscul de credit**, următoarele tipuri de limite sunt definite la nivelul Băncii în Declarația privind Apetitul la Risc, acestea fiind utilizate cu scopul de a furniza o dimensiune cantitativă în vederea asigurării unui raport optim între risc și profit și astfel contribuind la procesul de administrare a riscului de credit: indicatorii de adecvare a capitalului în cadrul Pilonului I și II, indicatorul privind efectul de levier, indicatorul risc/profit, costul riscului, volume noi de credite neperformante, indicatorul NPL (credite neperformante), indicatorul de acoperire cu provizioane a creditelor neperformante, indicatorul privind creditarea retail în valută, indicatorul primele 10 expuneri raportat la portofoliul net de credite, indicatorul cea mai mare expunere, limite față de contrapartide.

În ceea ce privește **riscul de piață**, următoarele tipuri de limite sunt definite la nivelul Băncii în Declarația privind Apetitul la Risc și în cadrul de limite, acestea fiind utilizate cu scopul de a furniza o dimensiune cantitativă în vederea asigurării unui raport optim între risc și profit și astfel contribuind la procesul de administrare a riscului de piață: Rata Basel II (Modificarea potențială a valorii economice a Băncii ca urmare a modificării ratelor de dobânda), limitele de poziție valutară.

În ceea ce privește **riscul operațional**, următoarele tipuri de limite sunt definite la nivelul Băncii în Declarația privind Apetitul la Risc și în cadrul de limite, acestea fiind utilizate cu scopul de a furniza o dimensiune cantitativă în vederea asigurării unui raport optim între risc și profit și astfel contribuind la procesul de administrare a riscului operațional: pierderi de risc operațional, precum și indicatorii de risc cheie pentru riscul operațional.

Raportul conține informații referitoare la profilul general de risc al Băncii asociat cu Strategia de afaceri, inclusiv indicatorii de risc cheie și cifrele relevante, care pot oferi acționarilor o imagine comprehensivă asupra administrării riscului la nivelul instituției, precum și modul în care profilul de risc al instituției interacționează cu toleranța la risc stabilită de către organul de conducere.

Indicatorii de risc cheie și cifrele relevante sunt prezentate în tabelul de mai jos:

4. Indicatori de risc cheie și cifre relevante

Indicatori (in mii MDL)	Tip	31.12.2023
Indicatorul de solvabilitate	(%)	36.7%
Indicatorul de capital de rang 1	(%)	46.7%
Indicatorul de capital de baza de rang 1	(%)	46.8%
Indicatorul efectului de levier	(%)	20.4%
Adecvarea capitalului economic	(%)	27.4%
Principiul I (Lichiditatea pe termen lung)	(%)	31.0%
Indicatorul de acoperire a lichidității	(%)	318.5%
Actiunile eligibile disponibile și negrevate	(%)	88.4%
Indicatorul Risc/Profit	(%)	10.0%

Cu scopul de a preveni abuzuri în ceea ce privește tranzacțiile cu părți afiliate și pentru a adresa riscul ce rezultă din conflictul de interese, Consiliul de Supraveghere al Băncii asigură faptul că Banca se implică în tranzacții cu părți afiliate în condiții obiective de piață. De asemenea, Banca monitorizează în mod regulat

aceste operațiuni, luând măsuri necesare pentru a controla și diminua riscurile aferente tranzacțiilor cu părți afiliate în conformitate cu politicile și procesele standard. Procesul adecvat de monitorizare al tranzacțiilor cu părți afiliate este asigurat pentru acționar.

Banca nu își asumă, după luarea în considerare a efectului metodelor de diminuare a riscului de credit, o expunere față de un grup de părți afiliate, mai mare de 10% din capitalul sau eligibil.

7 Cadrul de administrare

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 52, subpunctul 2

Funcția de administrare a riscului

Controlul și administrarea riscului la nivelul BCR Chișinău S.A. sunt realizate în baza Strategiei de Risc și a apetitului la risc aprobate de către Consiliul de Supraveghere. Monitorizarea și controlul riscului se realizează în cadrul unei structuri organizaționale clare, cu roluri și responsabilități definite, autorități delegate și limite de risc.

Administrarea riscului de credit retail și corporate, a riscului de piață, riscului operațional, riscului de lichiditate, riscului reputațional, riscului strategic precum și a riscului de conformitate, evaluarea garanțiilor și alte activități legate de risc sunt consolidate și se subordonează Consiliului de Supraveghere al BCRC.

În acești termeni, specialiștii în managementul riscului sunt delimitați clar din punct de vedere organizațional de salariații care au responsabilități în zona operațională și de suport.

Funcția de administrare a riscului este o funcție organizațională la nivel central, structurată în așa fel încât să poată implementa politicile de risc și cadrul de management al riscului.

Principalele roluri ale funcției de administrare a riscului sunt:

- Asigură că toate riscurile materiale sunt identificate, măsurate și adecvat raportate;
- Implementează principiile de management global al riscurilor și asigură că sunt dezvoltate politici de administrare a riscului adecvate și consecvente pentru toate riscurile materiale; și
- Asigură că Banca are implementate procese eficiente de administrare a riscului, fiind implicată în elaborarea și revizuirea strategiilor, în procesul de fundamentare a deciziilor, precum și în procesul de monitorizare a riscului.

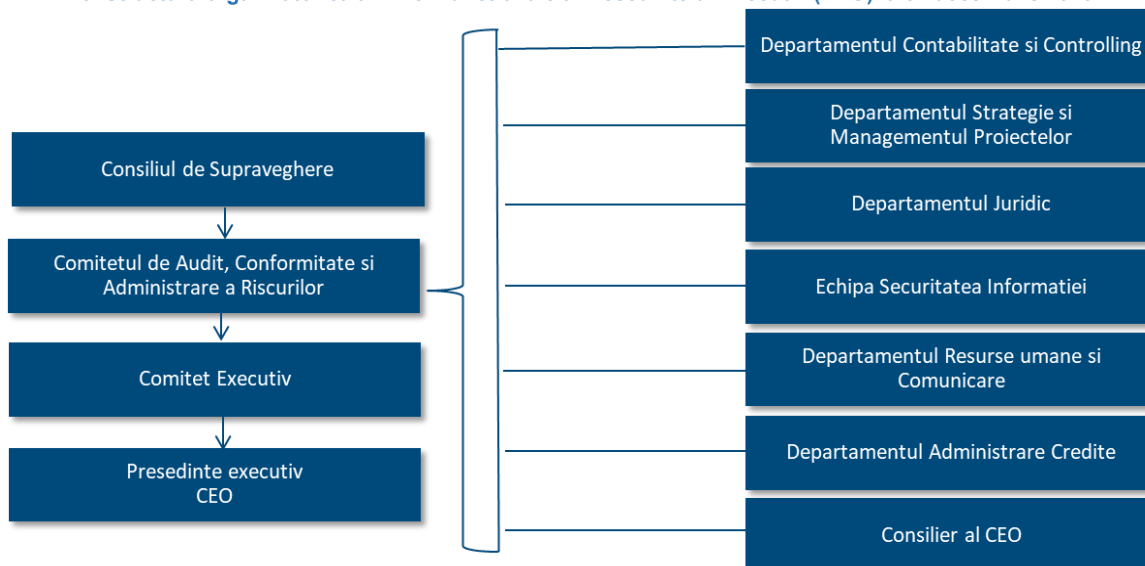
Funcția de administrare a riscului realizează rapoarte cu regularitate atât la nivelul fiecărui risc material individual, cât și la nivelul expunerii agregate la risc (cum ar fi de exemplu imaginea completă asupra tuturor riscurilor) pentru Comitetul Executiv, Comitetul de Audit, Conformitate și Administrarea Riscului al Consiliului de Supraveghere și Consiliul de Supraveghere, asupra aspectelor de risc care sunt luate în considerare în cadrul procesului de fundamentare a deciziilor în Banca.

Rapoartele conțin informații cu privire la următoarele aspecte:

- Expunerile la risc și evoluția acestora;
- Evoluția indicatorilor de risc cheie și limitele specifice;
- Rezultatele exercițiilor de testare în condiții de criză;
- Adecvarea capitalului intern (respectiv capacitatea de acoperire a riscurilor).

Funcția de administrare a riscurilor este consolidată și se subordonează Consiliului de Supraveghere, coordonată și subordonată administrativ către Comitetul Executiv al băncii căruii îi sunt subordonate următoarele Entități Funcționale:

5. Structura organizatorică a Liniei Funcționale a Presedintelui Executiv (CEO) la 31 decembrie 2023

Organele de conducere

Organele de conducere ale BCR Chișinău S.A., atât cel cu funcție de supraveghere, cât și cel cu funcție de conducere, sunt prezentate în compartimentul de mai sus: **Guvernanța corporativă**.

Structura organizatorică

Pentru 31 decembrie 2023, structura organizatorică a Băncii la nivel central era împărțită în 3 linii funcționale, după cum urmează: linia funcțională a Presedintelui Executiv (CEO) subordonată Președintelui executiv (CEO); linia funcțională Operațiuni și IT și linia funcțională Vânzări și Dezvoltare Afaceri.

Structura organizațională la nivelul organelor de conducere ale BCR Chișinău S.A. la data de 31 decembrie 2023 este prezentată în compartimentul de mai sus: **Guvernanța corporativă**.

Repartizarea responsabilităților în administrarea riscului între organul de conducere, liniile de activitate și funcția de administrare a riscurilor

Consiliul de Supraveghere aprobă și revizuieste periodic profilul de risc al BCR Chișinău S.A., precum și strategia de ansamblu a Băncii cu privire la administrarea riscurilor, cu scopul de a asigura o activitate bancară responsabilă, prudentă și profitabilă.

Consiliul de Supraveghere în domeniul administrării riscurilor:

- aloca suficient timp pentru examinarea problemelor legate de riscuri.
- se implica activ și asigura alocarea resurselor adecvate pentru scopul de a gestiona toate riscurile semnificative și, de asemenea, pentru evaluarea bunurilor, folosirea rating-urilor externe și a modelelor interne asociate respectivelor riscuri.
- monitorizează dacă Comitetul Executiv a implementat în mod consecvent cultura de risc a BCRC și dacă abordează conștientizarea riscurilor și comportamentul de asumare al acestora.
- supraveghează implementarea unui set de reguli interne și politici cu privire la înțelegerea și respectarea la toate nivelurile a valorilor de baza ale BCRC, precum și a apetitului și capacității la risc.
- evaluează critic riscurile BCRC și nu se bazează exclusiv pe evaluările externe.

Comitetul Executiv in domeniul administrarii riscurilor:

- este responsabil de implementarea adecvata a mecanismului de control intern și a sistemelor de administrare a riscurilor.
- asigura ca politicile si procesele de administrare a riscului sunt adecvate din punct de vedere al profilului de risc si al planului de activitate si ca acestea sunt in mod eficient implementate in procesul de revizuire a politicilor si strategiilor pentru administrarea riscului.
- organizează administrarea riscului care va asigura îndeplinirea administrării riscului separat de îndeplinirea controlului aceluiași sarcini.
- este responsabil pentru evaluarea continua a riscurilor care au un impact asupra îndeplinirii obiectivelor BCRC si ia masuri in legătura cu orice schimbări privind condițiile in care banca își desfășoară activitatea.
- stabilește mecanisme de raportare periodica si transparenta.
- are responsabilitatea finala pentru stabilirea programului general de simulări de criza si înțelege impactul evenimentelor de criza asupra profilului general de risc al BCRC.

Comitetul de Audit, Conformitate si Administrarea Riscului (Comitetul ACAR) este un organ consultativ care revizuieste, raportează, consiliază si asistă Consiliul de Supraveghere în îndeplinirea atribuțiilor care ii revin pe linia de audit si administrare a riscurilor, controlului intern și conformității și emite recomandări, potrivit limitelor de autoritate stabilite.

Printre responsabilitățile generale, Comitetul ACAR in domeniul administrarii riscurilor:

- informează organele de conducere asupra subiectelor si aspectelor semnificative care ar putea avea impact asupra profilului de risc al BCRC;
- oferă suport Consiliului de Supraveghere cu privire la apetitul la risc și la strategia de risc actuale și viitoare ale BCRC și sprijină consiliul în monitorizarea aplicării acestei strategii de către organul executiv.
- acordă suport consiliului în stabilirea naturii, volumului, formatului și frecvenței informațiilor privind riscurile.
- supraveghează punerea în aplicare a strategiilor de administrare a capitalului și a lichidității, precum și pentru administrarea riscurilor relevante activității băncii, cum ar fi riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional (inclusiv riscurile de conformitate și TIC) și riscul reputațional, pentru a evalua adecvarea acestora în raport cu apetitul la risc și strategia privind administrarea riscurilor aprobată;
- analizează o serie de scenarii posibile, inclusiv scenariile de stres, pentru a evalua modul în care profilul de risc al băncii s-ar modifica urmare unor evenimente externe și interne potențiale;
- supraveghează alinierea între toate produsele și serviciile financiare oferite clienților și modelul de afaceri și strategia de risc a băncii;
- prezintă Consiliului de Supraveghere recomandări privind ajustările necesare ale strategiei de risc care rezultă, inclusiv, din modificările modelului de afaceri al băncii, evoluțiile pieței sau recomandările prezentate de funcția de administrare a riscurilor; evaluează recomandările auditorilor interni și/sau externi și urmărește implementarea adecvată a măsurilor necesare ce țin de domeniul administrării riscurilor.

Funcția de Administrare a Riscurilor este organizată în așa fel având drept linie de raportare directa - Consiliul de Supraveghere.

- Funcția de administrare a riscurilor se implica in mod activ la elaborarea strategiei BCRC privind administrarea riscurilor si oferă o imagine completa asupra întregii game de riscuri la care este expusa banca astfel încât Comitetul Executiv determina nivelul tolerantei/apetitului la risc al bancii.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 53, subpunctul 4

Potrivit prevederilor *Regulamentului Organizarea și Funcționarea Comitetului Auditului, Conformitate și Administrarea Riscului*, Comitetul ACAR este alcătuit din toți membrii Consiliului de Supraveghere al Băncii.

Pe parcursul anului 2023, Comitetul ACAR a fost convocat in 4 ședințe ordinare si 13 ședințe extraordinare.

Ceriințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 52, subpunctul 3 și punctul 53 subpunctul 5

Descrierea fluxului de informații privind riscurile către organul de conducere

Unul din principalele obiective ale Băncii este acela de a raporta către organul de conducere informații aferente riscurilor într-o manieră corectă, eficiența și în timp util, obiectiv care este parte integrantă din cadrul de administrare a riscurilor. Banca a implementat mecanisme privind periodicitatea și transparența raportărilor de risc, pentru a asigura ca acestea sunt corecte, complete, relevante și prezentate în timp util organelor de conducere și altor structuri relevante astfel realizându-se schimburi de informații relevante cu privire la identificarea, măsurarea, analizarea și monitorizarea riscurilor. Consiliul de Supraveghere, Comitetul de Audit, Conformitate și Administrarea Riscului și Comitetul Executiv solicită rapoarte legate de risc în mod regulat, cu scopul de a asigura procesul de supraveghere a modului de administrare a riscurilor la nivelul Băncii.

Rapoartele conțin de asemenea și niveluri alertă atunci când sunt identificate modificări semnificative în ceea ce privește dimensiunea riscurilor. Prin urmare, banca a implementat un proces cuprinzător de raportare trimestrială care constă în prezentarea către Comitetul Executiv și Consiliul de Supraveghere a unui tablou de riscuri pentru elementele cheie legate de administrarea riscurilor relevante.

Atât Consiliul de Supraveghere cât și Comitetul Executiv au fost implicate în definirea conținutului care trebuie raportat (prezentat mai sus).

8 Criterii de Recrutare

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 53, subpunctul 2

Politica de recrutare aferenta selecției membrilor din structurile de conducere

Procesul de selecție și nominalizare aplicabil pentru membrii structurilor de conducere și pentru Persoanele care dețin funcții - Cheie este reglementat prin prevederile Politicii Nominalizarea și evaluarea adecvarii membrilor Organului de Conducere în BCR Chișinău S.A. și Politicii Nominalizarea și evaluarea persoanelor care dețin funcții cheie în BCR Chișinău S.A. și ia în considerare următoarele etape:

- Inițierea procesului de căutare;
- Definierea profilului privind cerințele (incluzând o descriere a rolurilor și a capacităților privind numirea și evaluarea timpului alocat preconizat);
- Căutarea candidaților;
- Selectarea prealabilă a candidaților;
- Organizarea interviurilor cu candidații;
- Decizia finală asupra candidaților selectați;
- Finalizarea și documentarea procesului intern de evaluare a adecvarii și
- Nominalizarea formală a candidaților.

Selecția și nominalizarea membrilor structurii de conducere, a coordonatorilor funcțiilor de audit, de conformitate și de administrare a riscului este în responsabilitatea Consiliului de Supraveghere cu suportul Comisiei de Selecție.

Evaluarea adecvării pentru membrii structurii de conducere va fi efectuată înainte ca un nou membru să își înceapă mandatul, în toate cazurile înainte de a fi autorizat de autoritățile competente, urmând ca apoi să fie reevaluat în mod periodic.

Evaluarea experienței membrilor structurii de conducere va ține seama de natura, scala și complexitatea activităților Băncii precum și de responsabilitățile poziției în cauză.

În conformitate cu prevederile legale, criteriile principale de evaluare sunt detaliate în cadrul Politicii de Nominalizare și evaluare a membrilor organelor de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie și sunt următoarele:

- Reputație, onestitate și integritate;
- Cunoștințe, aptitudini și experiență;
- Guvernanța
 - Conflicte de interese potențiale și incompatibilități;
 - Timpul alocat (inclusiv limitarea numărului de mandate);
 - Diversitatea în cadrul organului de conducere;
 - Gîndirea independentă;
 - Independența membrilor consiliului de supraveghere
- Performanță.

Evaluarea membrilor structurii de conducere are în vedere atât experiența teoretică dobândită prin educație și pregătire, cât și experiența practică dobândită în precedentele ocupații. Aceasta înseamnă că abilitățile și cunoștințele acumulate și demonstrate de conduita profesională a membrului sunt luate în considerare.

Mai mult, un membru al structurii de conducere ar trebui să aibă suficientă experiență pentru a-i permite acestuia să furnizeze critici constructive referitor la decizii și să supravegheze eficient organul de conducere al BCR Chișinău S.A. Membrii structurii de conducere ar trebui să poată demonstra că au sau că vor putea dobândi cunoștințele teoretice și practice necesare pentru a le permite să înțeleagă suficient de bine afacerea BCR Chișinău S.A. și riscurile pe care le întâmpina.

Componența actuală a structurii de conducere răspunde cerințelor de experiență atât teoretice cât practice, precum și competențele necesare ocupării pozițiilor fie de membri ai Consiliului de Supraveghere, fie de membri ai Comitetului Executiv, fapt atestat de obținerea tuturor aprobărilor și autorizațiilor necesare din partea autorităților de reglementare.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 53, subpunctul 3

Politica privind diversitatea

Stabilirea unei ținte pentru reprezentarea genului subreprezentat în cadrul structurii de conducere și pregătirea strategiei privind modalitatea de majorare a numărului membrilor genului subreprezentat în structura de conducere este în responsabilitatea Consiliului de Supraveghere.

Consiliul de Supraveghere va aproba ținta legată de reprezentarea sexului sub-reprezentat la nivelul organelor de conducere și va monitoriza activitățile în vederea atingerii țintei respective.

Ținta realizată la data de 31 decembrie 2023 este de 50%, pentru structura de conducere (Consiliul de Supraveghere/Comitetul Executiv). Pentru următorii ani au fost setate obiective pe numerele țintă – femei în funcții manageriale, de 33% până în 2023 și 40% până în 2025.

Departamentul Resurse Umane și Comunicare va sprijini Consiliul de Supraveghere în atingerea țintei prin următoarele acțiuni, în coordonare cu Direcția Resurse Umane de la nivelul Grupului BCR:

- Incorporarea principiilor de diversitate în procese și instrumente de resurse umane;
- Mai multe femei să fie nominalizate în resursele de succesiune la nivelul Grupului;
- Resurse bazate pe gen și vârstă unde toți salariații care îndeplinesc criteriile clar definite (aplicabile tuturor) pot aplica într-un proces de selecție transparent;
- Îndrumarea/sprijinirea și planificarea carierei în funcție de ținte;
- Crearea unui mediu de muncă favorabil incluziunii (promovarea balanței muncă - timp liber, familie-prietenie, dialog între generații);
- Acordarea unei mai mari vizibilități liderilor femei care au calitatea de senior (intern și extern) și
- Campanii de diversitate, pregătire, creșterea conștientizării.

Luând în considerare componența actuală a structurii de conducere, menționăm ca principiul diversității a fost îndeplinit prin prezenta dna Natalia Codreanu în calitate de membru al Comitetului Executiv, prin prezenta dna Victoria Revenco în calitate de membru al Comitetului Executiv și prin prezenta dnei Ganna Lishchenko în calitate de membru al Consiliului de Supraveghere din cadrul genului subreprezentat.

9 Politica de Remunerare

Politici și practici de remunerare, structura de remunerare și plata bonusurilor

În BCR Chișinău S.A., prin intermediul politicilor de remunerare se urmărește implementarea unei structuri de recompense care va permite BCRC să atragă, să motiveze și să păstreze printre salariații săi pe cei mai valoroși oameni, care vor contribui la realizarea scopurilor și obiectivelor Băncii.

Politicile de remunerare sunt aprobate de către Consiliul de Supraveghere al BCR Chișinău S.A., care are rolul de îndeplinire a sarcinilor și obligațiilor legate de sistemul global de remunerare din BCRC.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctele 3 și 4

Pachetul de remunerare pentru întreg personalul BCRC este format din următoarele elemente:

- Remunerația fixă;
- Remunerația variabilă.

Principiile de baza ale politicilor de remunerare din cadrul BCRC sunt:

- Politica de remunerare permite și promovează o administrare a riscurilor sănătoasă și eficace, fără a încuraja asumarea de riscuri care ar determina încălcarea apetitului la risc al BCR Chișinău S.A..
- Politica de remunerare corespunde culturii băncii, strategiei de afaceri, mediului de control intern, obiectivelor, valorilor și intereselor pe termen lung ale BCR Chișinău S.A. și cuprinde principii menite să evite conflictele de interese.
- Remunerația totală în BCR Chișinău S.A. se bazează pe o combinație a evaluării performanței individuale, cea a structurii organizaționale în care se desfășoară activitatea și cea a rezultatelor generale ale băncii. La evaluarea performanței individuale sunt luate în considerare atât criteriile financiare, cât și criteriile non-financiare (calitative) (competențele individuale, abilitățile de lider, contribuția la performanța echipei etc).
- Evaluarea performanței este realizată într-un cadru multianual, pentru a se asigura ca procesul de evaluare se bazează pe performanță pe termen lung și ca plată efectivă a componentelor remunerației bazate pe performanță se întinde pe o perioadă care ține cont de ciclul de afaceri al băncii și de riscurile specifice activității acesteia.
- Plata remunerației variabile nu limitează capacitatea băncii de a-și întări baza de capital. În plus, deciziile membrilor Comitetului Executiv în legătură cu remunerația variabilă vor ține cont de interesele pe termen lung ale acționarilor, investitorilor și angajaților băncii în vederea unei industrii bancare funcționale și a stabilității pieței financiare.
- Măsurarea performanței utilizată pentru a calcula componentele remunerației variabile include o ajustare pentru toate tipurile de riscuri curente și potențiale și ia în considerare cerințele de capital și lichiditate.
- Remunerația variabilă garantată nu este compatibilă cu administrarea solidă a riscurilor sau cu principiul remunerării pentru performanță și nu face parte din planurile de remunerare potențiale. Plata variabilă garantată are caracter excepțional și poate fi acordată doar atunci când se angajează personal, fiind limitată la primul an de activitate al acestuia (ca data de acordare), în condițiile în care banca deține o bază de capital solidă.

- Componenta fixă și cea variabilă ale remunerației totale sunt echilibrate în mod corespunzător, astfel încât structura de remunerare să nu favorizeze interesele băncii și a persoanelor relevante în detrimentul intereselor clientului. Componenta fixă reprezintă o proporție suficient de mare din remunerația totală, astfel încât să permită aplicarea unei politici complet flexibile privind componentele remunerației variabile, incluzând posibilitatea de a nu plăti nicio remunerație variabilă.
- Remunerația variabilă va fi plătită doar în limita unui raport rezonabil între componenta fixă și cea variabilă. Raportul dintre componenta fixă și cea variabilă trebuie să fie de maximum 100%.
- Plățile referitoare la încetarea anticipată a unui contract individual de muncă reflectă performanța obținută în timp și sunt proiectate într-o modalitate care să nu recompenseze nereușita sau o conduită profesională necorespunzătoare.
- Remunerația variabilă (inclusiv plățile amânate la plată) va fi plătită doar dacă este susținută de situația financiară a băncii în ansamblu și dacă poate fi justificată în conformitate cu performanța băncii, a structurii organizatorice în care se desfășoară activitatea și a angajatului în cauză. În caz contrar, componenta variabilă a remunerației nu se va acorda, sau, dacă se va acorda, va fi limitată ca sumă;
- Politica de Remunerare este o politică de remunerare neutră din punct de vedere al genului.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 6

La elaborarea schemelor de motivare se aplică următoarele principii: a) Nu va exista nici o legătură directă între remunerația și vânzarea unor anumite instrumente sau servicii financiare și/sau unei anumite categorii de instrumente sau servicii; b) toate schemele de motivare trebuie să se refere la companie, linia de afaceri și rezultatele individuale.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 2

6. Corelația recomandată între performanța individuală și bonusul de performanță este prezentată în tabelul de mai jos:

Grad realizare obiective de business	Rezultat evaluare obiective de business (Descriere)	% Bonus din potențial de bonus
[90%-110)	Conform așteptărilor	[0-110%)
[110% - 130%)	Peste așteptări	[110% - 150%] (nivel maxim)
[130% - 150%]	Excepțional	

Bonusul de performanță (una dintre componentele remunerației variabile) este corelat cu performanța companiei și performanța individuală și este acordat cu frecvența anuală, în funcție de performanța individuală măsurată atât prin indicatori cantitativi cât și calitativi.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 5

Criterii de minimă performanță condiționează orice plată de bonus, atât componenta în avans, cât și componenta amânată variabilă, care iau în considerare atât performanța la nivel local, cât și adecvarea capitalului local și necesarul de lichiditate local, în conformitate cu Strategia de Risc a BCR Chișinău (ca parte a procesului de aliniere la riscuri) și se aplică întregului Personal.

Următoarele elemente sunt considerate în ceea ce privește structura plății bonusului de performanță:

- Criteriile minime de performanță condiționează orice plată de bonus, atât componenta inițială, cât și componenta amânată. Cerințele minime de performanță iau în considerare performanța la nivelul grupului, local și cerințele de adecvare a capitalului și lichidității, în conformitate cu Declarația privind Apetitul la Risc (ca parte a procesului de aliniere cu riscul) și sunt aplicabile întregului personal. Cerințele minime de performanță la nivel local sunt aprobate anual de către Consiliul de Supraveghere al BCR Chișinău S.A.;
- Componenta variabilă totală a remunerației este redusă considerabil în cazul în care performanța financiară slabă sau negativă a Grupului BCR și/sau a BCR Chișinău S.A. rezultată ca urmare a criteriilor descrise anterior. Acest lucru influențează atât evaluarea remunerației variabile curente și reducerea bonusurilor acordate anterior și care nu au fost plătite încă;
- Plata remunerației variabile se face de obicei în numerar. În general, bonusurile sunt plătite în numerar o singură dată, cu excepția cazurilor în care se aplică un model de plată diferit. Componenta variabilă a remunerației nu se va plăti prin intermediul unor mijloace sau metode care să faciliteze evitarea aplicării cerințelor legale;
- Eșecul nu va fi răsplătit niciodată. În acest sens, BCR Chișinău S.A. evită orice angajamente obligatorii înainte de a fi îndeplinite toate condițiile pentru orice componentă a remunerației variabile;
- În special, plățile nu trebuie să fie promise și trebuie să se refere la performanță în oricare perioadă de performanță;
- BCR Chișinău S.A. urmează liniile reglementate în procesul de luarea a deciziilor privind plata bonusurilor, în special în cazul pierderilor nete datorate conform cerințelor de adecvare a capitalului propriu;
- Aplicarea oricărei sancțiuni disciplinare conduce la pierderea sau limitarea eligibilității angajatului pentru bonusul de performanță al anului pentru care sancțiunea s-a aplicat;
- Există mecanisme de plată amânată și de claw-back prin care se asigură ajustări de risc, pentru a corela recompensă cu performanță sustenabilă.

Mecanismele de ajustare ex-post cu riscul folosit în BCR Chișinău S.A. sunt *malus* și *claw-back*. BCR Chișinău S.A. poate pretinde re-plătirea bonusului de performanță de la un angajat, în cazul în care are loc vreunul din evenimentele de mai jos:

- Frauda dovedită, comisa de către orice angajat, pe durata Perioadei de Performanță;
- Informații înșelătoare furnizate de respectivul angajat, în cazul în care asemenea informații au putut avea sau au avut un impact rezonabil asupra evaluării performanței;
- Dovada unui comportament necorespunzător sau al unei grave erori efectuate de către un angajat (ex. încălcarea codului de conduită și a altor regulamente interne, cu precădere referitoare la riscuri);
- Dovezi de încălcare a standardelor de reputație și de experiență sau
- Dovezi că angajatul a participat la sau a fost responsabil pentru un comportament care a avut ca rezultat pierderi semnificative pentru bancă;
- Fapte disciplinare sau erori grave constatate de Comisia de Disciplina, fapte care, dacă ar fi fost cunoscute de angajator la momentul acordării bonusului, ar fi influențat decizia de acordare a acestuia;
- Sancțiuni emise de autoritățile de supraveghere

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 4

Structura modelului de plata pentru Personalul Identificat este:

In cazul membrilor Comitetului Executiv si celalalt personal indentificat, bonusul de performanta este subiectul unui mecanism de deferare si plata se va face dupa cum urmeaza:

- a) 60% din bonus este acordat imediat (denumit plată în avans);
- b) 40% din bonus este amânat la plata în următorii patru (4) ani (in transe egale).

Plata amânată (numerar și instrument) pentru fiecare an este condiționată de îndeplinirea cerințelor minime de performanta în anul respectiv.

50% din totalul bonusului (sumele platite in avans si din cele cele amanate) se acorda sub foma de instrumente.

In anumite situatii se pot aplica urmatoarele conditii speciale:

- a) Daca valoarea bonusului este mai mica decat suma de EUR 30,000 brut (sau echivalentul sumei în monedă națională) si mai puțin de 1/3 din remuneratia totala anuala, suma bonus va putea fi platita intr-o singura transa in numerar.
- b) Dacă valoarea bonusului depășește EUR 150,000 brut (sau echivalentul sumei în monedă națională), suma de bonus va fi achitata dupa cum urmeaza:
 - 40% din sumă este acordată imediat din care 50% sub forma de instrumente;
 - 60% din sumă este acordată într-o perioada de minim patru (4) ani in transe egale, din care 50% sub forma de instrumente.

In cazul Membrilor Comitetului Executiv, vor fi stabilite perioade de deferare in contractele individuale de munca, care nu vor putea fi mai mici de 4 (patru) ani si/ sau fata de limitele stabilite prin cadrul legal si de guvernanta.

Plata sumelor amânate (numerar și instrument) pentru fiecare an din perioada de amanare este condiționată de atingerea criteriilor de minima performanta aferente anului anterior efectuării plății.

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 53, subpunctul 1 și punctul 54, subpunctul 1](#)

În conformitate cu structura organizatorică a Băncii, membrii Comitetului Executiv sunt și coordonatori ai liniilor funcționale din structura organizatorică a Băncii, astfel fiecare din ei deținând câte doua funcții.

Atribuțiile privind aprobarea remunerării in cadrul BCRC ii revine Consiliului de Supraveghere. Pe parcursul perioade de 01 ianuarie – 31 decembrie 2023, Consiliul de Supraveghere a băncii s-a întrunit în total de 24 ședințe. Subiecte privind remunerarea au fost incluse in 7 sedinte.

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 7](#)

Datele cantitative agregate privind remunerația, repartizate pe domenii de activitate pentru perioada 01.01.2023 – 31.12.2023 este următoarea:

- Linia funcțională „Vanzări si Dezvoltare Afaceri” – număr angajați – 30 si venit brut total 12,135,284.53 MDL;
- Linia funcțională a Presedintelui Executiv (CEO) – număr angajați – 24 si venit total brut 18,181,655.14 MDL;
- Linia funcțională Operațiuni si IT – număr angajați – 31 si venit total brut 10,885,348.66 MDL.
- Functiile de control, care nu se incadreaza in careva linie functionala – DMR, DC, EAI – numar de angajati – 15 – si venit brut total – 6,955,288.97

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 8, lit. a, c

Sumele aferente remunerației pentru perioada de raportare, defalcate pe remunerație fixă și variabilă și numărul de beneficiari pentru membrii organului executiv și pentru persoanele care dețin funcții-cheie în cadrul băncii, precum și pentru orice alt angajat ce primește o remunerație totală care îl plasează în aceeași categorie de remunerație cu cea a membrilor organului executiv și a persoanelor care dețin funcții-cheie: Venit total remunerația fixa – 24,469,926.74 MDL și partea variabilă – 4,264,173 MDL brut, pentru – 23 persoane.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 8, lit. b și d

Fiecare bonus de performanță este supus unei proces de aliniere financiară și la riscuri. Aceasta evaluare impactează atât remunerația variabilă acordată aferentă anului curent cât și plățile reținute sau amânate din anii anteriori. BCRC își rezervă dreptul de a nu plăti deloc orice fel de componentă variabilă de remunerație. Bonusul de performanță se plătește o singură dată în numerar. Plata sumelor amânate (numerar și instrument) pentru fiecare an din perioada de amânare este condiționată de atingerea criteriilor de minimă performanță aferente anului anterior efectuării plății. Astfel plata pentru partea instrumentelor amânate pentru anul 2023, va fi aprobată la începutul anului 2024, ținând cont de factorii menționați anterior. Amânarea unor părți din bonusul de performanță convenit pentru o anumită perioadă de performanță face ca plata să fie acordată sub rezerva performanței perioadelor viitoare de raportare. Acest mecanism asigură ajustări la risc, pentru a corela recompensa cu performanța viitoare și sustenabilă.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 8, lit. e și f

Plăți de bun venit, plăți de început pentru personalul nou-angajat, plăților compensatorii legate de încetarea anticipată a raporturilor de muncă, și alte tipuri de plăți, – au fost achitate în suma de 275,993.26 MDL brut.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 9

În conformitate cu criteriile de clasificare a veniturilor conform acestui punct, putem menționa 3 persoane care au beneficiat de o remunerație care se încadrează în intervalul de remunerare fixă de 1,000,000 – 1,500,000 MDL. 1 persoană care se încadrează în remunerație între 1,500,000 – 2,000,000 MDL. Și o persoană care se încadrează cu veniturile peste 5 mln.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 54, subpunctul 10

Remunerația agregată pentru membrii Consiliului de Supraveghere pentru anul 2023, a fost de - 290,070.93 MDL brut, precum și pentru membrii organului executiv al Băncii veniturile pentru anul 2023 au fost de 8,022,466.02 MDL brut. De asemenea, ținem să menționăm doar un membru al CS este remunerat din partea BCR Chisinau.

10 Fonduri Proprii

Formularul pentru fondurile proprii ale Băncii

Potrivit Regulamentului cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital nr. 109 din 24.05.2018 a Băncii Naționale a Moldovei, Fondurile proprii sunt formate din elemente de nivel 1 de baza (CET1), elemente de capital suplimentar de nivel 1 (AT1), elemente de capital de nivelul 2 (T2). În scopul de a determina indicatorii de capital, fiecare componentă de capital, după luarea în considerare a tuturor deducerilor și filtrelor, este comparată cu riscul total. În conformitate cu Regulamentul BNM cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital nr. 109 din 24.05.2018, nivelul minim pentru CET1 este 5.5%, care poate fi majorat în conformitate cu regimul amortizoarelor de capital. Cerința minimă de capital pentru Capitalul de rang 1 (CET1 plus AT1) și pentru fondurile proprii totale este de 7.5% și respectiv 10%.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 56, subpunctul 2

Tabelul de mai jos descrie principalele caracteristici ale instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 de bază, ale instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar și ale instrumentelor de fonduri proprii de nivel 2 conform anexei 9 al Regulamentului cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin HCE nr.158 din 09.07.2020:

7. Formular privind caracteristicile principale ale instrumentelor de fonduri proprii

Formular privind caracteristicile principale ale instrumentelor de fonduri proprii	
Caracteristicile principale ale instrumentelor de fonduri proprii	Instrucțiuni pentru completarea formularului
1 Emitent	Banca Comercială Română Chișinău S.A.
2 Identificator unic	Cod ISIN: MD14BROM1003
3 Legislație aplicabilă instrumentului	Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06 octombrie 2017 Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02.04.1997
Reglementare	
4 Tratatamentul fondurilor proprii reglementate	Fonduri proprii de nivel 1 de bază.
5 Eligibil la nivel individual/consolidat/ individual și consolidat	Eligibil la nivel individual.
6 Tip de instrument	Acțiuni ordinare emise de bancă conform punctul 10 subpunctul 1) din Regulamentul 109/2018.
7 Valoarea recunoscută în cadrul capitalului reglementat (monedă în milioane, la cea mai recentă dată de raportare)	Capitalului reglementat la 31 decembrie 2023 era de 451 milioane lei.
8 Valoarea nominală a instrumentului	La 31 decembrie 2023 capitalul social era constituit din 72,813 acțiuni ordinare, emise și în circulație cu valoarea nominală de 10,000 MDL pe acțiune.
9 Preț de emisiune	Prețul de emisiune de 10,000 MDL pe acțiune.
10 Preț de răscumpărare	N/A
11 Clasificare contabilă	Capitalul acționarilor
12 Data inițială a emiterii	Emisiunea inițială a fost la 19 noiembrie 1998.
13 Perpetuu sau cu durată determinată	Perpetuu
14 Scadența inițială	Fără scadență
15 Opțiune de cumpărare de către emitent sub rezerva aprobării prealabile din partea BNM	Nu
16 Data facultativă a exercitării opțiunii de cumpărare, datele exercitării opțiunilor de cumpărare condiționale și valoarea de răscumpărare	N/A
17 Date subsecvente ale exercitării opțiunii de cumpărare, după caz	N/A
18 Cupoane/dividende	N/A
19 Dividend/cupon fix sau variabil	N/A
20 Rata cuponului și orice indice aferent	N/A
21 Existența unui mecanism de tip „dividend stopper” (de interdicție de plată a dividendelor)	Nu
22 Caracter pe deplin discreționar, parțial discreționar sau obligatoriu (în privința calendarului)	Caracter pe deplin discreționar
23 Caracter pe deplin discreționar, parțial discreționar sau obligatoriu (în privința cuantumului)	Caracter pe deplin discreționar
24 Existența unui step-up sau a altui stimulente de răscumpărare	Nu
25 Necumulativ sau cumulativ	Necumulative
26 Convertibil sau neconvertibil	Neconvertibil
27 Dacă este convertibil – factorul (factorii) care declanșează conversia	N/A
28 Dacă este convertibil – integral sau parțial	N/A

29	Dacă este convertibil – rata de conversie	N/A
30	Dacă este convertibil – conversie obligatorie sau opțională	N/A
31	Dacă este convertibil, se va specifica tipul de instrument în care poate fi convertit	N/A
32	Dacă este convertibil, se va specifica emitentul instrument în care este convertit	N/A
33	Caracteristici de reducere a valorii contabile	Nu
34	În cazul unei reduceri a valorii contabile, factorul (factorii) care o declanșează	N/A
35	În cazul unei reduceri a valorii contabile, integrale sau parțiale	N/A
36	În cazul unei reduceri a valorii contabile, permanentă sau temporară	N/A
37	În cazul unei reduceri temporare a valorii contabile, descrierea mecanismului de majorare a valorii contabile	N/A
38	Poziția în ierarhia de subordonare în caz de lichidare (se va specifica tipul de instrument de nivel imediat superior)	N/A

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 56, subpunctele 3 și 5

Instrumentele de capital se califică drept instrumente de fonduri proprii de nivel I de bază dacă sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate enumerate mai jos:

- instrumentele sunt emise direct de instituție cu acordul prealabil al acționarilor instituției sau, în cazul în care acest lucru este permis în temeiul legislației naționale aplicabile, al organului de conducere a instituției;
- instrumentele sunt plătite, iar achiziționarea lor nu este finanțată în mod direct sau indirect de instituție;
- sunt clasificate drept capitaluri proprii în sensul cadrului contabil aplicabil;
- instrumentele sunt prezentate în mod clar și distinct în bilanț în situațiile financiare ale instituției;
- instrumentele sunt perpetue;
- instrumentele îndeplinesc următoarele condiții în ceea ce privește distribuirile:
- nu există un tratament preferențial de distribuire în ceea ce privește ordinea efectuării distribuirilor, inclusiv în raport cu alte instrumente de fonduri proprii de nivel I de bază, iar condițiile care reglementează instrumentele nu oferă drepturi preferențiale la efectuarea distribuirilor;
- distribuirile către deținătorii instrumentelor pot fi efectuate numai din elementele care pot fi distribuite;
- condițiile care reglementează instrumentele nu includ un plafon sau o altă restricție privind nivelul maxim de distribuiri;
- nivelul de distribuiri nu se determină pe baza prețului de achiziționare a instrumentelor la emisie;
- condițiile care reglementează instrumentele nu includ nicio obligație pentru instituție de a efectua distribuiri către deținătorii lor, iar instituția nu face altfel obiectul unei obligații de acest tip;
- neefectuarea distribuirilor nu constituie un eveniment de nerambursare pentru instituție;
- anularea distribuirilor nu impune restricții asupra instituției;
- instrumentele nu fac obiectul niciunui aranjament, contractual sau de altă natură, care crește rangul de prioritate la plată al creanțelor înregistrate în temeiul instrumentelor în caz de insolvență sau de lichidare.

Instrumentele de capital se califică drept instrumente de fonduri proprii de nivel II dacă sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate enumerate mai jos:

- împrumuturile subordonate sunt obținute și plătite integral;
- împrumuturile subordonate nu sunt acordate de o filială sau de o entitate asociată;
- acordarea împrumuturilor subordonate nu este finanțată în mod direct sau indirect de instituție;
- creanța asupra principalului împrumuturilor subordonate, în temeiul dispozițiilor care reglementează împrumuturile subordonate, este în întregime subordonată creanțelor tuturor creditorilor nesubordonați;
- împrumuturile subordonate au o scadență inițială de cel puțin cinci ani;
- dispozițiile care reglementează împrumuturile subordonate nu includ niciun stimulent pentru ca valoarea principalului acestora să fie rambursată sau, după caz, restituită de către instituție înainte de scadență;
- împrumuturile subordonate pot fi recunoscute în categoria elementelor fonduri proprii de nivel II dacă în opinia Băncii Naționale a Moldovei îndeplinesc condițiile de eligibilitate enumerate mai sus.

În același context de menționat este faptul că BCR Chișinău SA nu deține instrumente de fonduri proprii de nivel I suplimentar și nivel II.

Au fost aplicate amortizoare de capital suplimentare pentru anul 2023:

- 2.5% - amortizor de conservare a capitalului;
- 0% - amortizorul anticiclic de capital specific băncii;
- 1% - amortizor pentru riscul sistemic.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 56, subpunctul 4

Tabelul de mai jos prezintă componenta capitalului reglementat conform anexei 10 al Regulamentului cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin HCE nr.158 din 09.07.2020:

8. Formular pentru publicarea informațiilor privind fondurile proprii

Nr. d/o	Denumirea indicatorului	Valoare (mii MDL)	Referințe juridice	Instrucțiuni aferente completării formularului (coloana dată reprezintă instrucțiuni pentru bănci și nu se va include în tabelul care să va face public)
Fonduri proprii de nivel 1 de bază (CET 1): instrumente și rezerve				
1	Instrumente de capital și conturile de prime de emisiune	728,142	P.10 subp.1) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă instrumentele de capital și conturile de prime de emisiune aferente în conformitate cu p.10 subp.1) din Regulamentul 109/2018.
2	Rezultatul reportat	(126,474)	P.10 subp.3) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă rezultatul reportat înaintea tuturor ajustărilor reglementate în conformitate cu p.10 subp.3) din Regulamentul 109/2018 (înainte de includerea oricărui profituri sau pierderi interimare nete).
3	Alte elemente ale rezultatului global acumulate și alte rezerve	28,785	P.10 subp.4) și 5) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă cuantumul altor elemente ale rezultatului global acumulate și al altor rezerve în conformitate cu p.10 subp.4) și 5) din Regulamentul 109/2018.
4	Interese minoritare (suma care poate fi inclusă în fondurile proprii de nivel 1 de bază consolidate)	-	Regulamentul 109/2018	Se reflectă interesele minoritare (suma care poate fi inclusă în fondurile proprii de nivel 1 de bază consolidate) în conformitate cu Regulamentul 109/2018.
5	Profituri interimare verificate în mod independent, după deducerea oricărui obligații sau dividende previzibile	-	P.13 din Regulamentul 109/2018.	Se reflectă profiturile interimare verificate în mod independent, după deducerea oricărui obligații sau dividende previzibile astfel cum este prevăzut la p.13 din Regulamentul 109/2018.
6	Fonduri proprii de bază (CET 1) înaintea ajustărilor reglementate	630,453	Suma rândurilor 1-5	Se reflectă suma rândurilor 1-5.
Fonduri proprii de nivel 1 de bază (CET 1): ajustări suplimentare				

7	Ajustări de valoare suplimentare (valoare negativă)	(17,884)	P.28 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă ajustările de valoare suplimentare în conformitate cu p.28 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
8	Imobilizări necorporale, excluzând obligațiile fiscale aferente (valoare negativă)	(1,335)	P.30 subp.2) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă imobilizările necorporale, excluzând obligațiile fiscale aferente în conformitate cu p.30 subp.2) din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
9	Creanțele privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare, cu excluderea celor rezultate din deținerile temporare (fără obligațiile fiscale) (valoare negativă)	-	P.40 din Regulamentul 109/2018, ținând cont de p.30 subp.3) și de p. 38-43 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă creanțele privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare, cu excluderea celor rezultate din deținerile temporare (fără obligațiile fiscale atunci când sunt îndeplinite condițiile de la p.40 din Regulamentul 109/2018) în conformitate cu p.30 subp.3) și p. 38-43 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
10	Rezervele rezultate din evaluarea la valoarea justă, reprezentând câștiguri sau pierderi generate de acoperirile fluxurilor de trezorerie	-	P.26 subp.1) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă rezervele rezultate din evaluarea la valoarea justă, reprezentând câștiguri sau pierderi generate de acoperirile fluxurilor de trezorerie în conformitate cu p.26 subp.1) din Regulamentul 109/2018.
11	Sumele negative care rezultă din calcularea valorilor pierderilor așteptate	X		
12	Orice creștere a capitalurilor proprii care rezultă din active securizate (valoare negativă)	X		
13	Câștigurile sau pierderile din evaluarea la valoarea justă a datoriilor și care rezultă din modificarea riscului de credit al băncii	-	P.26 subp.2) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă câștigurile sau pierderile înregistrate de bancă din evaluarea la valoarea justă a datoriilor și care rezultă din modificarea riscului de credit al acesteia în conformitate cu p.26 subp.2) din Regulamentul 109/2018.
14	Activele fondului de pensii cu beneficii determinate (valoare negativă)	-	P.30 subp.4) și p.47-50 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă activele fondului de pensii cu beneficii determinate în conformitate cu cerințele p.30 subp.4) și p.47-50 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
15	Deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de bază (valoare negativă)	-	P.30 subp.5) și p.51 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de bază astfel cum este prevăzut în p.30 subp.5) și p.51 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
16	Deținerile directe, indirecte și sintetice de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar, dacă aceste entități și banca dețin participații reciproce menite să crească în mod artificial fondurile proprii ale băncii (valoare negativă)	-	P.30 subp.6) și p.54 și 55 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe, indirecte și sintetice de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar, dacă aceste entități și banca dețin participații reciproce menite să crească în mod artificial fondurile proprii ale băncii, astfel cum este prevăzut în p.30 subp.6) și p.54 și 55 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
17	Deținerile directe, indirecte și sintetice ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (investiție semnificativă - valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) (valoare negativă)	-	P.30 subp.7) și p.52, 53, 55 și p.56-61 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe, indirecte și sintetice ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (investiție semnificativă - valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) astfel cum este prevăzut în p.30 subp.7) și p.52, 53, 55 și p.56-61 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
18	Deținerile directe, indirecte și sintetice ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă (valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) (valoare negativă)	-	P.30 subp.8) și p.52, 53, 55 și p.62-67 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe, indirecte și sintetice ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă (investiție semnificativă - valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) astfel cum este prevăzut în p.30 subp.8) și p.52, 53, 55 și p.62-67 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
19	Valoarea expunerii aferentă următoarelor elemente, care se califică pentru o pondere de risc de 1000 %, atunci când banca optează pentru alternativa deducerii. Din care:		P.30 subp.10) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă valoarea expunerii, care se califică pentru o pondere de risc de 1000 %, atunci când banca optează pentru alternativa deducerii, astfel cum este prevăzut în p.30 subp.10) din Regulamentul 109/2018.
20	- poziții din securitizare; (valoare negativă)	X		
21	- tranzacții incomplete; (valoare negativă)	-	P.30 subp.10) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă valoarea referitoare la tranzacțiile incomplete în conformitate cu p.30 subp.10) din Regulamentul 109/2018 și p.10 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de decontare/livrare pentru bănci, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.115 din 24.05.2018. (valoare negativă)
22	Creanțele privind impozitul amânat rezultate din deținerile temporare (valoare peste pragul de 10% cu deducerea obligațiilor fiscale atunci când sunt îndeplinite condițiile de la p.40 din Regulamentul 109/2018) (valoare negativă)	-	P.30 subp.3), p. 38-43 și p.63 subp.1) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă creanțele privind impozitul amânat rezultate din deținerile temporare (valoare peste pragul de 10% cu deducerea obligațiilor fiscale atunci când sunt îndeplinite condițiile de la p.40 din Regulamentul 109/2018) în conformitate cu p.30 subp.3), p. 38-43 și p.63 subp.1) din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)

23	Valoare peste pragul de 15% (valoare negativă)	-	P.63 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă valoarea peste pragul de 15% în conformitate cu p.63 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
24	- din care: deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă	-	P.30 subp.8) și p.63 subp.2) din Regulamentul 109/2018	Din valoarea raportată la rândul 21 valoarea deținerilor directe și indirecte ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază/capital propriu ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă, astfel cum este prevăzut în p.30 subp.8) și p.63 subp.2) din Regulamentul 109/2018.
25	- din care: creanțe privind impozitul amânat care rezultă din diferențe temporare	-	P.30 subp.3), p. 38-43 și p.63 subp.1) din Regulamentul 109/2018	Din valoarea raportată la rândul 21 valoarea creanțelor privind impozitul amânat rezultate din diferențe temporare, astfel cum este prevăzut în p.30 subp.3), p. 38-43 și p.63 subp.1) din Regulamentul 109/2018.
26	Pierderile exercițiului financiar în curs (valoare negativă)	-	P.30, subp.1) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă valoarea pierderilor exercițiului financiar în curs în conformitate cu p.30, subp.1) din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
27	Impozite previzibile referitoare la elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază (valoare negativă)	-	P.30, subp.11) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă valoarea oricărui impozit referitor la elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază, previzibil la momentul calculării sale, cu excepția cazului în care banca ajustează corespunzător cuantumul elementelor de fonduri proprii de nivel 1 de bază, în măsura în care astfel de impozite reduc cuantumul până la care aceste elemente pot fi alocate pentru acoperirea riscurilor sau a pierderilor, în conformitate cu p.30, subp.11) din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
28	Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar (AT 1) care depășesc fondurile proprii de nivel 1 suplimentar ale băncii (valoare negativă)	-	P.30, subp.9) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă valoarea deducerilor eligibile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar (AT 1) ale băncii, care depășesc fondurile proprii de nivel 1 suplimentar, astfel cum este prevăzut în p.30, subp.9) din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
29	Ajustări reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază (CET 1)	19,219	Suma rândurilor 7-19, rândului 22 și suma rândurilor 26-28	Ajustări reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază (CET 1), calculate ca suma rândurilor 7-19, rândului 22 și suma rândurilor 26-28.
30	Fonduri proprii de nivel 1 de bază (CET 1)	611,233	Suma rândului 6 minus suma rândul 29	Fonduri proprii de nivel 1 de bază (CET 1) – se calculează ca suma rândului 6 minus suma rândul 29.
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT 1): instrumente				
31	Instrumente de capital și conturi de prime de emisiune aferente		P.68 -70 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă instrumentele de capital și conturile de prime de emisiune aferente în conformitate cu p.68 -70 din Regulamentul 109/2018.
32	- din care: clasificate drept capitaluri proprii în conformitate cu standardele contabile aplicabile		Valoarea din rândul 30 clasificată drept capitaluri proprii în conformitate cu standardele contabile aplicabile.	Se reflectă valoarea din rândul 30 clasificată drept capitaluri proprii în conformitate cu standardele contabile aplicabile.
33	- din care: clasificate drept datorii în conformitate cu standardele contabile aplicabile		Valoarea din rândul 34 clasificată drept datorii în conformitate cu standardele contabile aplicabile.	Se reflectă valoarea din rândul 34 clasificată drept datorii în conformitate cu standardele contabile aplicabile.
34	Fonduri proprii de nivel 1 de bază eligibile incluse în fondurile proprii de nivel 1 suplimentar consolidate (inclusiv interesele minoritare neincluse în rândul 4) emise de filiale și deținute de părți terțe		Regulamentul 109/2018	Se reflectă fondurile proprii de nivel 1 de bază eligibile incluse în fondurile proprii de nivel 1 suplimentar consolidate (inclusiv interesele minoritare neincluse în rândul 4) emise de filiale și deținute de părți terțe, astfel cum este prevăzut în Regulamentul 109/2018.
35	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1) înainte ajustărilor reglementare		Suma rândurilor 31 și 34	Suma rândurilor 31 și 34
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1): ajustări reglementare				
36	Deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (valoare negativă)	-	P. 70 subp.2), p.87 subp.1) și p.88 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar, astfel cum se descriu în p. 70 subp.2), p.87 subp.1) și p.88 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
37	Deținerile directe, indirecte și sintetice de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entităților din sectorul financiar, dacă aceste entități și instituția dețin participatii reciproce menite să crească în mod artificial fondurile proprii ale instituției (valoare negativă)	-	P. 70 subp.3) și p. 89 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe, indirecte și sintetice de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entităților din sectorul financiar, dacă aceste entități și instituția dețin participatii reciproce menite să crească în mod artificial fondurile proprii ale instituției (valoare negativă), astfel cum este prevăzut în p. 70 subp.3) și p. 89 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
38	Deținerile directe, indirecte și sintetice de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	-	P. 70 subp.3), p. 90 și p.91-95 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe, indirecte și sintetice de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (valoare peste pragul de 10% și

	(valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) (valoare negativă)			excluzând pozițiile scurte eligibile), astfel cum este prevăzut în p. 70 subp.3), p. 90 și p.91-95 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
39	Deținerile directe, indirecte și sintetice ale instituției de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entităților din sectorul financiar în care instituția deține o investiție semnificativă (excluzând pozițiile scurte eligibile) (valoare negativă)	-	P. 70 subp.3), p. 90 și p.91-95 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe, indirecte și sintetice ale instituției de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entităților din sectorul financiar în care instituția deține o investiție semnificativă (excluzând pozițiile scurte eligibile), astfel cum este prevăzut în p. 70 subp.3), p. 90 și p.91-95 din Regulamentul 109/2018.
40	Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 2 care depășesc fondurile proprii de nivel 2 ale băncii (valoare negativă)	-	P. 87 subp.5) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 2 care depășesc fondurile proprii de nivel 2 ale băncii, astfel cum este prevăzut în p. 87 subp.5) din Regulamentul 109/2018.
41	Ajustări reglementare ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	-	Suma rândurilor 36 - 40	Suma rândurilor 36 - 40
42	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	-	Suma rândului 35 minus suma rândului 41	Suma rândului 35 minus suma rândului 41
43	Fonduri proprii de nivel 1 (T1=CET1+AT1)	611,233	Suma rândurilor 30 și 42	Suma rândurilor 30 și 42
Fonduri proprii de nivel 2 (T2): instrumente și provizioane				
44	Instrumente de capital și conturile de prime de emisiune aferente	-	P. 96-97 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă instrumente de capital și conturile de prime de emisiune aferente, astfel cum este prevăzut în p. 96-97 din Regulamentul 109/2018.
45	Instrumente de fonduri proprii eligibile incluse în fondurile proprii de nivel 2 consolidate (inclusiv interesele minoritare neincluse în rândul 4) emise de filiale și deținute de părți terțe		Regulamentul 109/2018	Se reflectă instrumente de fonduri proprii eligibile incluse în fondurile proprii de nivel 2 consolidate (inclusiv interesele minoritare neincluse în rândul 4) emise de filiale și deținute de părți terțe, astfel cum este prevăzut în Regulamentul 109/2018.
46	Ajustări pentru riscul de credit	-	P.96 subp.3) din Regulamentul 109/2018	Se vor reflecta ajustări pentru riscul de credit în conformitate cu p.96 subp.3) din Regulamentul 109/2018.
47	Fonduri proprii de nivel 2 (T2) înaintea ajustărilor reglementate	-	Suma rândurilor 44, 45 și 46	Suma rândurilor 44, 45 și 46
Fonduri proprii de nivel 2 (T2): ajustări reglementare				
48	Deținerile directe și indirecte ale unei bănci de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturi subordonate (valoare negativă)	-	P. 97, subp.2, lit.a), p.100 subp.1) și p. 102 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte ale unei bănci de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturi subordonate, astfel cum este prevăzut în p. 97, subp.2, lit.a), p.100 subp.1) și p. 102 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
49	Deținerile de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturile subordonate ale entităților din sectorul financiar, dacă aceste entități și banca dețin participatii reciproce menite să crească în mod artificial fondurile proprii ale băncii (valoare negativă)	-	P.100 subp.2) și p. 103 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 și de împrumuturile subordonate ale entităților din sectorul financiar, dacă aceste entități și banca dețin participatii reciproce menite să crească în mod artificial fondurile proprii ale băncii, astfel cum este prevăzut în p.100 subp.2) și p. 103 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
50	Deținerile directe și indirecte de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturile subordonate ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) (valoare negativă)	-	P.100 subp.3) și p. 104 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturile subordonate ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (valoare peste pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile), astfel cum este prevăzut în p.100 subp.3) și p. 104 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
51	Deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturi subordonate ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă (excluzând pozițiile scurte eligibile) (valoare negativă)	-	P.100 subp.4), p. 104 și p.126-129 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 și împrumuturi subordonate ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă (excluzând pozițiile scurte eligibile), astfel cum este prevăzut în p.100 subp.4), p. 104 și p. 126-129 din Regulamentul 109/2018. (valoare negativă)
52	Ajustări reglementare totale ale fondurilor proprii de nivel 2 (T2)	-	Suma rândurilor 48-51	Suma rândurilor 48-51
53	Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	-	Suma rândului 47 minus suma rândului 52	Suma rândului 47 minus suma rândului 52
54	Fonduri proprii totale (TC= T1+T2)	611,233	Suma rândurilor 43 și 53	Suma rândurilor 43 și 53
55	Total active ponderate la risc	1,309,912,648	Activele ponderate la risc ale grupului care raportează	Activele ponderate la risc ale grupului care raportează
Rate și amortizoare ale fondurilor proprii				
56	Fonduri proprii de nivel 1 de bază (ca procentaj din valoarea totală a expunerii la risc)	46.66%	P.131 subp.1) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă fondurile proprii de nivel 1 de bază (ca procentaj din valoarea totală a expunerii la risc), calculate ca rândul 30 împărțit la rândul 55 (ca procent) în conformitate cu p.131 subp.1) din Regulamentul 109/2018.
57	Fonduri proprii de nivel 1 (ca procentaj din valoarea totală a expunerii la risc)	46.66%	P.131 subp.2) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă fondurile proprii de nivel 1 (ca procentaj din valoarea totală a expunerii la risc), calculate ca rândul 43

				împărțit la rândul 55 (ca procent) în conformitate cu p.131 subp.2) din Regulamentul 109/2018.
58	Fonduri proprii totale (ca procentaj din valoarea totală a expunerii la risc)	36.66%	P.131 subp.3) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă fondurile proprii totale (ca procentaj din valoarea totală a expunerii la risc), calculate ca rândul 54 împărțit la rândul 55 (ca procent) în conformitate cu p.131 subp.3) din Regulamentul 109/2018.
59	Cerința de amortizor specifică băncii (cerința de fonduri proprii de nivel 1 de bază în conformitate cu p.130 subp. 1) plus cerințele de amortizor de conservare a capitalului și de amortizor anticiclic, plus amortizorul de risc sistemic, plus amortizorul societăților de importanță sistemică exprimat ca procent din valoarea expunerii la risc)	45,847	P.16-26, p.53-69, p.66-86 din Regulamentul 110/2018	Se reflectă cerința de amortizor specifică băncii (cerința de fonduri proprii de nivel 1 de bază în conformitate cu p.130 subp. 1) din Regulamentul 109/2018 plus cerințele de amortizor de conservare a capitalului și de amortizor anticiclic, plus amortizorul de risc sistemic, plus amortizorul instituțiilor de importanță sistemică exprimat ca procent din valoarea expunerii la risc). Se va calcula ca 5,5%, plus 2,5%, plus cerința de amortizor anticiclic calculat în conformitate cu punctele 16-26 din Regulamentul 110/2018, plus cerința de amortizor sistemic (după caz) calculat în conformitate cu p.66-86 din Regulamentul 110/2018, plus amortizorul societăților de importanță sistemică (amortizorul O-SII) calculat în conformitate cu p.53-69 din Regulamentul 110/2018.
60	- din care: cerința de amortizor de conservare a capitalului	32,748		Se reflectă valoarea din rândul 59 (exprimată ca procent din activele ponderate la risc) referitoare la amortizorul de conservare a capitalului (se va indica 2,5%).
61	- din care: cerința de amortizor anticiclic	-		Se reflectă valoarea din rândul 59 (exprimată ca procent din activele ponderate la risc) referitoare la amortizorul anticiclic.
62	- din care: cerința de amortizor sistemic	13,099		Se reflectă valoarea din rândul 59 (exprimată ca procent din activele ponderate la risc) referitoare la amortizorul sistemic.
63	- din care: amortizor pentru instituții de importanță sistemică (O-SII)	-		Se reflectă valoarea din rândul 59 (exprimată ca procent din activele ponderate la risc) referitoare la amortizorul O-SII.
64	Fonduri proprii de nivel 1 de bază disponibile pentru a îndeplini cerințele în materie de amortizoare (ca procent din valoarea expunerii la risc)	7.50%		Se reflectă fondurile proprii de nivel 1 de bază disponibile pentru a îndeplini cerințele de amortizoare (ca procent din valoarea expunerii la risc). Se va calcula ca fondurile proprii de nivel 1 de bază ale băncii minus toate elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază utilizate pentru a îndeplini cerințele de fonduri proprii de nivel 1 și cerințele totale de capital ale băncii.
Quantumuri sub pragurile pentru deducere (înainte de ponderarea la riscuri)				
65	Deținerile directe și indirecte de capital al entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (valoare sub pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile)	N/A	P.30 subp. 7), p.55-61 p.90-95, p.100 subp.3) și p.104-109 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte de capital al entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă (valoare sub pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) în conformitate cu p.30 subp. 7), p.55-61 p.90-95, p.100 subp.3) și p.104-109 din Regulamentul 109/2018.
66	Deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă (valoare sub pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile)	N/A	P.30 subp. 8), p.55 și p.63-67 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă deținerile directe și indirecte ale băncii de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază ale entităților din sectorul financiar în care banca deține o investiție semnificativă (valoare sub pragul de 10% și excluzând pozițiile scurte eligibile) în conformitate cu p.30 subp. 8), p.55 și p.63-67 din Regulamentul 109/2018
67	Creanțele privind impozitul amânat rezultate din diferențe temporare (valoare sub pragul de 10%, excluzând obligațiile fiscale aferente atunci când sunt îndeplinite condițiile de la p.40 din Regulamentul 109/2018)	N/A	P.30 subp. 3), p.38-43, p.63 - 67 din Regulamentul 109/2018	Se reflectă creanțele privind impozitul amânat rezultate din diferențe temporare (valoare sub pragul de 10%, excluzând obligațiile fiscale aferente atunci când sunt îndeplinite condițiile de la p.40 din Regulamentul 109/2018) în conformitate cu p.30 subp. 3), p.38-43, p.63 - 67 din Regulamentul 109/2018.
Plafioane aplicabile pentru includerea provizioanelor în fondurile proprii de nivel 2				
68	Ajustări pentru riscul de credit incluse în fondurile proprii de nivel 2, ținând cont de expunerile care fac obiectul abordării standardizate (înainte de aplicarea plafonului)	N/A	P.96 subp.3) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă ajustările pentru riscul de credit incluse în fondurile proprii de nivel 2, ținând cont de expunerile care fac obiectul abordării standardizate (înainte de aplicarea plafonului) în conformitate cu p.96 subp.3) din Regulamentul 109/2018.
69	Plafon privind includerea ajustărilor pentru riscul de credit în fondurile proprii de nivel 2 conform abordării standardizate	N/A	P.96 subp.3) din Regulamentul 109/2018	Se reflectă plafonul pentru includerea ajustărilor pentru riscul de credit în fondurile proprii de nivel 2 conform abordării standardizate în conformitate cu p.96 subp.3) din Regulamentul 109/2018.

Nota: Tabelul poate conține diferențe din rotunjiri.

Având în vedere Regulamentul cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, aprobat, prin Hotărârea comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.109 din 24 mai 2018, de menționat este faptul că parte componentă a Instrumentelor de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază este și "Prima de emisiune" valoarea căruia în data de 31.12.2023 este egal cu 11,750 MDL.

Fondurile proprii în conformitate cu Regulamentul privind Cerințele de Capital și cu legislația locală constau în capitaluri proprii de nivel 1 de baza (CET1), nivelul suplimentar 1 (AT1) și nivelul 2 (T2). Pentru a

determina indicatorii de capital, fiecare componentă de capital respectiv - după aplicarea tuturor deducerilor și filtrelor - este luată în considerare în raport cu riscul total.

BCR Chișinău S.A. monitorizează indicatorii de capital pe baza situațiilor financiare întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Cerința totală de capital pentru riscul de credit este calculată ca fiind de 10% din activele ponderate la risc. De asemenea, pentru a calcula rata de acoperire a capitalului, BCR Chișinău S.A. calculează o cerință de capital pentru riscurile de piață și operaționale.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 56, subpunctul 1

9. Reconcilierea elementelor fondurilor proprii cu situația poziției financiare la 31 decembrie 2023:

ACTIVE	Mii MDL
Numerar și echivalente de numerar	1,075,191
Active financiare disponibile pentru vânzare	313,671
Împrumuturi și creanțe	1,167,759
Investiții păstrate până la scadență	361,603
Imobilizări corporale	21,244
Imobilizări necorporale	1,335
Creanțe privind impozitele	29,457
Alte active	11,081
TOTAL ACTIVE	2,981,341
DATORII SI CAPITALURI	Mii MDL
Datorii financiare evaluate la cost amortizat	2,214,703
Provizioane	22,522
Datorii privind impozitele	10,833
Alte datorii	18,766
Capital propriu	714,517
TOTAL DATORII SI CAPITALURI	2,981,341
FONDURI PROPRII	Mii MDL
Instrumente de capital plătite	728,130
Prime de emisiune	12
Rezultatul reportat	-126,474
Profit sau pierdere atribuibil(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	69,449
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	-69,449
Alte rezerve	28,785
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărirea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	-17,884
(-) Alte active necorporale	-1,335
FONDURI PROPRII DE NIVEL 1 DE BAZA	611,234

Nota: Tabelul poate conține diferențe din rotunjiri.

11 Cerințe de Fonduri Proprii

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 59, subpunctul 1

Cerințe de capital – Pilonul I si Pilonul II

O descriere detaliată a cadrului de administrare a riscului a BCR Chișinău S.A. se regăsește în capitolul “Administrarea riscului la nivelul BCR Chișinău S.A.”.

Pilon I

Banca monitorizează indicatorii de solvabilitate în conformitate cu cerințele Basel III, pe baza situațiilor financiare realizate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), ținând cont de asemenea și de prevederile locale. Începând cu anul 2018, ținând cont de noile cerințe locale de reglementare, Banca monitorizează de asemenea și nivelul Fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1).

Indicatorul de solvabilitate, CET1 și Fonduri proprii de nivel 1 (T1), la 31 decembrie 2023 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

10. Indicatorul de solvabilitate, CET1 si T1 pentru BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023

Indicatori (in MDL)	31.12.2023
Fonduri proprii de nivel 1 de bază (CET1)	611,233,395
Fonduri proprii de nivel 1 (T1)	611,233,395
Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	-
Fonduri proprii totale (TC=T1+T2)	611,233,395
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază (ca procent din valoarea totala a expunerii la risc)	46.66%
Rata fondurilor proprii de nivel 1 (ca procent din valoarea totala a expunerii la risc)	46.66%
Rata fondurilor proprii totale (ca procent din valoarea totala a expunerii la risc)*	36.66%

**Rata fondurilor proprii totale a fost ajustată cu 10 p.p. în conformitate cu cerințele Regulamentului BNM nr. 109 din 05.04.2019 cu privire la expunerile mari care presupune ca banca trebuie să îndeplinească o cerință suplimentară de fonduri proprii în cazul în care suma valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite, după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit depășește 30% din suma portofoliului total al creditelor băncii după diminuarea cu reducerile pentru pierderi la credite, și angajamentelor condiționale la zece clienți sau grup de clienți aflați în legătură care constituie după mărime primele expuneri la credite, după diminuarea cu provizioanele la angajamentele condiționale respective.*

Cerința totală de capital pentru riscul de credit este calculată ca 10% din activele ponderate la risc. De asemenea, în vederea calculării ratei de acoperire a capitalului, Banca calculează cerința de capital pentru riscurile de piață și operaționale.

Pilon II

Conform Acordului Basel, cadrul ICAAP și Calculul capacității de acoperire a riscurilor (“RCC”) reprezintă componente ale cerințelor Pilonului II. RCC la nivelul BCR Chișinău S.A. este un model care determină expunerile relevante din punct de vedere al riscului pentru toate tipurile de riscuri și le compară cu capitalul sau potențialul de acoperire cu capital la nivelul băncii, necesar pentru acoperirea unor astfel de riscuri.

Calcularea volumului riscurilor sta la baza determinării cerinței de capital pentru acoperirea pierderilor neașteptate in ceea ce privește riscul de credit, riscul de piață si riscul operațional.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 59

Tabelul de mai jos reprezintă principalele metode utilizate de către Banca pentru calculul capitalului economic in cadrul Pilonului II:

11. Metode de cuantificare a riscurilor in cadrul Pilonului II

Tipul de risc	Metoda	Comentariu
Riscul de credit	RWA Pilonul I + Ajustari: Riscul de concentrare individuala Riscul de concentrare sectoriala Riscul debitorului expus la riscul valutar	Actiunile ponderate la riscul de credit calculate conform metodologiei din Pilonul I potrivit abordarii BASEL III.
Riscul de piață	Cerința de capital pentru riscul de rata dobânzii: se determină GAP-ul dintre activele si pasivele sensibile la rata dobânzii și se aplică șocul la ratele de dobândă. Cerința de capital pentru Riscul Valutar - abordare standardizată.	Banca calculeaza cerința de capital pentru următoarele tipuri de riscuri de piață: - Riscul de rata dobânzii aferent portofoliului bancar; - Riscul valutar.
Riscul operațional	Abordarea de bază.	Actiunile ponderate la risc pentru riscul operațional calculate conform metodologiei din Pilonul I potrivit abordării de bază.

Banca poate include de asemenea amortizoare suplimentare de capital pentru acoperirea riscurilor specifice.

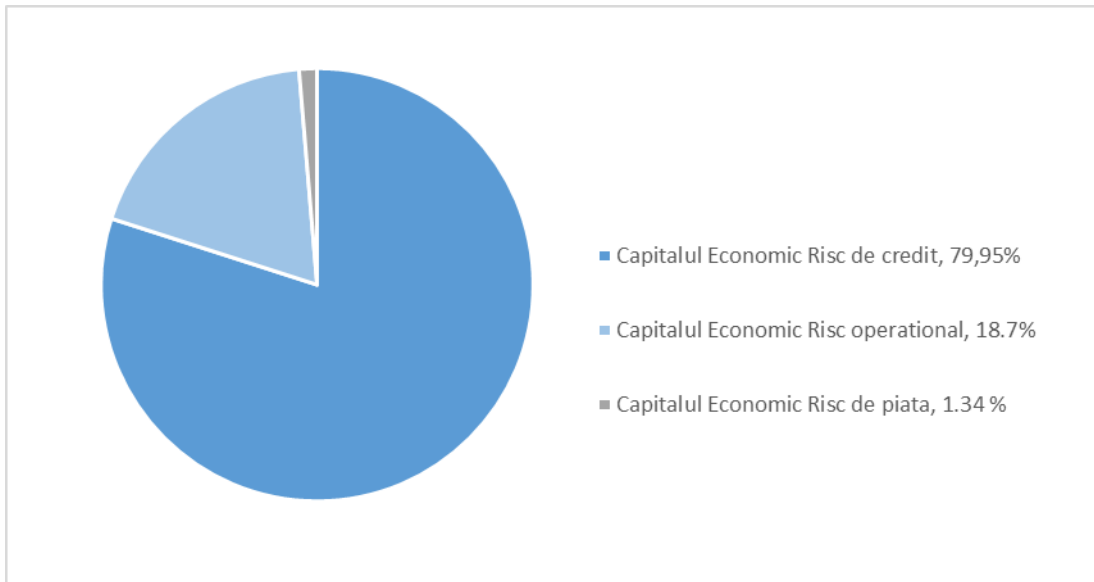
Cerința de capital economic este comparata cu nivelul capitalului considerat pentru acoperirea riscurilor (divizat in capital propriu, rezerve si profitul reținut), ceea ce determina astfel abilitatea băncii de a absorbi aceste pierderi potențiale neașteptate. Calculul RCC este realizat in conformitate cu strategia de afaceri si profilul de risc al Băncii si este luat in considerare pentru apetitul sau la risc.

Pentru a determina adecvarea capitalului la nivelul BCRC, se folosește un sistem semafor anticipativ. Procesul permite organului de conducere sa răspundă la timp schimbărilor si, daca este necesar, sa ia masuri adecvate pe parte de risc sau de potențial de acoperire a riscurilor cu capital.

Comitetul Executiv si Consiliul de Supraveghere sunt informate trimestrial asupra rezultatelor calculului capacității de acoperire a riscurilor la nivelul BCRC, asupra gradului de utilizare a limitelor de risc, asupra nivelului riscului si asupra capitalului/potențialului de acoperire din perspectiva continuității afacerilor. Calculul capacității de acoperire a riscurilor este parte vitala a administrării riscului si capitalului la nivelul Băncii.

Diagrama de mai jos prezinta componenta cerinței de capital economic in funcție de tipul de risc la data de 31 decembrie 2023:

12. Alocarea capitalului economic la 31 decembrie 2023 la nivelul BCR Chișinău S.A.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 59, subpunctul 2

Alte cerințe legate de fondurile proprii

Cum a fost menționat și mai sus, BCRC calculează în prezent rata de acoperire a capitalului reglementat pe baza Regulamentului BNM cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital nr. 109 din 24.05.2018.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 59, subpunctele 3, 4, 5 și punctul 60

Privire de ansamblu asupra RWA, conform Anexei 11 din Regulamentul cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin HCE nr.158 din 09.07.2020:

13. Formularul privind furnizarea informației cu privire la cuantumul expunerilor ponderate la risc (RWA)

Nr. d/o		cuantumul expunerilor ponderate la risc (RWA)		Cerințe minime de capital
		Anul gestionar	Anul precedent celui gestionar	Anul gestionar
1.	Riscul de credit (excluzând riscul de credit al contrapărții)	1,047,239,688	1,037,355,822	104,723,968
2.	Din care: abordarea standardizată	1,047,239,688	1,037,355,822	104,723,968
3.	Din care: abordarea IRB de bază (FIRB)	X	X	X
4.	Din care: abordarea IRB avansată (AIRB)	X	X	X
5.	Din care: titluri de capital din abordarea IRB conform	X	X	X

	abordării simple ponderate la risc sau AMI			
6.	Riscul de credit al contrapărții	0	0	0
7.	Din care: metoda marcării la piață	0	0	0
8.	Din care: metoda expunerii inițiale	0	0	0
9.	Din care: metoda standardizată	0	0	0
10.	Din care: metoda modelului intern (MMI)	X	X	X
11.	Din care: valoarea expunerii la risc pentru contribuții la fondul de garantare a CPC	X	X	X
12.	Din care: ajustarea evaluării creditului (CVA)	0	0	0
13.	Riscul de decontare	0	0	0
14.	Expunerile din securitizare în portofoliul bancar (după plafon)	X	X	X
15.	Din care: abordarea IRB	X	X	X
16.	Din care: metoda formulei reglementate a IRB (SFA)	X	X	X
17.	Din care: abordarea bazată pe evaluări interne (IAA)	X	X	X
18.	Din care: abordarea standardizată	0	0	0
19.	Risc de piață	17,599,440	6,219,800	1,759,944
20.	Din care: abordarea standardizată	17,599,440	6,219,800	1,759,944
21.	Din care: AMI	X	X	X
22.	Risc operațional	245,073,520	165,631,780	24,507,352
23.	Din care: abordarea de bază	245,073,520	165,631,780	24,507,352
24.	Din care: abordarea standardizată	0	0	0
25.	Din care: abordarea avansată de evaluare	X	X	X
26.	Valori sub pragurile pentru deducere (care sunt supuse unei ponderi de risc de 250%) după aplicarea ponderii de risc de 250%.	0	0	0
27.	Total	1,309,912,648	1,209,207,402	130,991,264

La data de 31 decembrie 2023, RWA total pentru BCR Chișinău S.A. era de 1,309,912 mii MDL, ponderea cea mai mare în total RWA fiind reprezentată de RWA pentru riscul de credit (79.9%). RWA aferent riscului de piață reprezenta 17,599 mii MDL, iar RWA aferent riscului operațional reprezenta 245,073 mii MDL sau 18.7% din total RWA.

Amortizoarele de capital

Conform Acordului Basel si in conformitate cu Regulamentul BNM nr. 110 din 24.05.2018 cu privire la amortizoarele de capital ale băncilor, in scopul prevenirii si atenuării riscului macroprudential sau riscului sistemic, sunt stabilite cerințe cu privire la fondurile proprii pe care băncile trebuie sa le dețină in vederea constituirii următoarelor amortizoare de capital:

14. Amortizoarele de capital aplicabile BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023

Amortizoare de capital stabilite conform legislatiei	Nivelul pentru BCR Chisinau S.A.
Amortizor de conservare a capitalului	2.5%
Amortizor anticiclic de capital specific bancii	0.0%
Amortizorul aferent societatii de importanta sistemica (amortizor O-SII)	nu se aplica
Amortizor de risc sistemic	1.0%

12 Utilizarea Tehnicilor de Diminuare a Riscului de Credit

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 63, subpunctul 2

Politicile si procesele aplicate in evaluarea si administrarea garanțiilor reale

Pentru ca un bun sa poată fi acceptat de Banca pentru garantarea unui credit, este necesar ca acel bun sa îndeplinească prevederile regulamentelor BNM, regulamentelor UE, precum si cerințelor naționale, legale si interne. De aceea, bunul trebuie evaluat pentru a determina valoarea de piață si valoarea acceptata in prealabil de către Banca.

Valoarea de piață se estimează prin evaluare de către o societate externa specializata sau valoarea este estimata intern conform standardelor interne.

Evaluarea garanției este importanta pentru identificarea părților de expunere acoperite sau neacoperite de garanții ale unui client sau grup de clienți conform normelor si standardelor reglementate intern.

Evaluarea se efectuează respectând Standardele Internaționale si Naționale de Evaluare si procedurile interne, la acordarea creditului, pe parcursul derulării creditului si in caz de executare silita a garanțiilor respective.

Raportul de evaluare pentru clienții BCRC trebuie sa respecte cerințele stabilite de către Banca, transmise evaluatorilor externi la momentul semnării protocolului de colaborare. Abordările de evaluare folosite in raportul de evaluare pentru clienții BCR Chișinău S.A. sunt:

- abordarea prin piață;
- abordarea prin venit (metoda capitalizării directe sau DCF);
- abordarea prin costuri.

Valoarea de piață reprezintă suma estimata pentru care un activ sau o datorie ar putea fi schimbat(a) la data evaluării, intre un cumpărător hotărât si un vânzător hotărât, într-o tranzacție nepărtinitoare, după un marketing adecvat si in care părțile au acționat fiecare in cunoștință de cauza, prudent si fără constrângere.

Valoarea acceptata este o imagine interna a riscului aferent garanției si care are drept scop reflectarea celei mai probabile valori de recuperare a garanției in cazul lichidării acesteia. Valoarea acceptata este determinata prin aplicarea unor rate de depreciere asupra valorii de piață. Raportul de evaluare este documentul in care se estimează valoarea de piață.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 63, subpunctul 3

Descrierea principalelor tipuri de garanții acceptate de BCR Chișinău S.A.

Principalele tipuri de garanții luate in considerare de BCRC sunt prezentate in tabelul de mai jos:

15. Principalele tipuri de garanții acceptate de BCR Chișinău S.A.

1 Garanții reale imobiliare	
	1.1. Proprietati rezidentiale
	1.2. Proprietati comerciale si industriale
	1.3. Proprietati agricole si forestiere
	1.4. Proprietati imobiliare cu alta destinatie
2 Garanții reale mobiliare	
	2.1. Mobilier si echipamente
	2.2. Calculatoare si echipamente de comunicatii
	2.3. Utilaje si echipamente
	2.4. Mijloace de transport / vehicule speciale
	2.5. Stocuri
3 Garanții personale	
	3.1. Persoane fizice
	3.2. Persoane juridice
	3.3. Sector public
	3.4. Institutii financiare
4 Garanții financiare	
	4.1. Soldul creditor al contului, certificate de depozit si alte colaterale
	4.2. Companii de asigurare
	4.3. Aur
5 Cesiuni si alte drepturi	
	5.1. Creante
	5.2. Inchirierea terenurilor si a cladirilor
	5.3. Creante din scrisori de garantie si acreditive
	5.4. Partile sociale (actiuni nelistate) din capitalul social al societatilor
	5.5. Drepturi
6 Elemente de confort	
	6.1. Contracte comerciale de confort

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 63, subpunctele 4 și 5

Formularele de mai jos prezinta măsura in care se utilizează tehnicile de diminuare a riscului de credit determinate conform Regulamentului BNM nr. 112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci:

16. Tehnici de diminuare a riscului de credit – Prezentare generala

in mii MDL		Expuneri negarantate	Expuneri garantate	Expuneri garantate prin garantii reale	Expuneri garantate prin garantii financiare	Expuneri garantate prin instrumente financiare derivate de credit
1	Abordarea standardizată (SA)	2,908,135	112,508	8,696	103,812	-
1.1	Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	2,908,135	112,508	8,696	103,812	-
1.1.1	Administrații centrale sau bănci centrale	1,479,484	-	-	-	-
1.1.2	Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-	-
1.1.3	Entități din sectorul public	-	-	-	-	-
1.1.4	Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-	-
1.1.5	Organizații internaționale	-	-	-	-	-
1.1.6	Bănci	217,752	-	-	-	-
1.1.7	Societăți de investiții	662,129	98,590	5,427	93,163	-
1.1.8	Retail	33,347	3,269	3,269	-	-
1.1.9	Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	396,869	-	-	-	-
1.1.10	Expuneri in stare de nerambursare	1,573	10,649	-	10,649	-
1.1.11	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-
1.1.12	Obligațiuni garantate	x	x	x	x	x
1.1.13	Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-
1.1.14	Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-
1.1.15	Titluri de capital	-	-	-	-	-
1.1.16	Alte elemente	116,981	-	-	-	-
1.2	Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	x	x	x	x	x

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 63, subpunctele 6 și 7

Următorul formular prezintă ilustrarea efectelor de diminuare a riscului de credit utilizate de bancă, luarea în considerare a ajustărilor de valoare, a tuturor factorilor de diminuare a riscului de credit și a factorilor de conversie a creditului aplicate in conformitate cu Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit

pentru bănci potrivit abordării standardizate și Titlul IV din Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, inclusiv metoda simplă a garanțiilor financiare și metoda extinsă a garanțiilor financiare.

Expuneri înainte de CCF și CRM sunt Expuneri fără ajustări de valoare și fără provizioane (calculate conform Regulamentului BNM nr. 116/2018 cu privire la calculul de către bănci al ajustărilor specifice și al ajustărilor generale pentru riscul de credit). Densitatea RWA furnizează o măsură sintetică a nivelului de risc al fiecărui portofoliu.

17. Abordarea standardizată – Expunere la riscul de credit și efectele CRM

in mii MDL	Expuneri înainte de CCF și CRM		Expuneri după CCF și CRM		RWA și densitatea RWA		
	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	RWA	Densitatea RWA	
1	Abordarea standardizată (SA)	2,965,577	55,067	2,965,577	27,528	1,047,240	35.0%
1.1	Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	2,965,577	55,067	2,965,577	27,528	1,047,240	35.0%
1.1.1	Administrații centrale sau bănci centrale	1,479,484	-	1,479,484	-	-	0.0%
1.1.2	Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-	-	0.0%
1.1.3	Entități din sectorul public	-	-	13,671	-	2,734	0.0%
1.1.4	Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	83,659	-	-	0.0%
1.1.5	Organizații internaționale	-	-	-	-	-	0.0%
1.1.6	Bănci	217,752	-	224,235	-	67,634	30.2%
1.1.7	Societăți de investiții	723,303	37,416	628,773	16,678	644,599	99.9%
1.1.8	Retail	31,074	5,541	28,377	2,480	21,557	69.9%
1.1.9	Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	384,760	12,109	384,760	6,055	246,461	63.1%
1.1.10	Expuneri în stare de nerambursare	12,222	-	1,573	-	1,573	0.0%
1.1.11	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	0.0%
1.1.12	Obligațiuni garantate	x	x	x	x		x
1.1.13	Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	0.0%
1.1.14	Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	0.0%
1.1.15	Titluri de capital	-	-	-	-	-	0.0%
1.1.16	Alte elemente	116,981	-	121,045	2,316	62,681	50.8%
1.2	Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	x	x	x	x		x

13 Utilizarea ECAI

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 62

ECAI – External Credit Assessment Institutions

Banca calculează valoarea ponderată la risc a expunerilor în conformitate cu Regulamentului 111/2018 și Regulamentul 112/2018 al Băncii Naționale a Moldovei, astfel că trebuie să facă publice următoarele informații, pentru fiecare clasă de expuneri specificată punctul 11 din Regulamentul nr.111/2018 (legislația antemenționată). Banca recunoaște următoarele instituții externe de evaluare a riscului de credit, care sunt de asemenea recunoscute și de către autoritățile din Republica Moldova (i.e. Banca Națională a Moldovei): Standard & Poors, Fitch, Moody's. Evaluările emise de agențiile date se utilizează în cazul expunerilor suverane față de alte state. În vederea determinării riscului aferent unei tranzacții, BCRC utilizează tabelul de corespondență conform Anexei nr.4 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate:

18. Tabelul de punere în concordanță

Grade	Moody's	S&P	Fitch	Clasificarea activelor și angajamentelor condiționale	Nivel de calitate a creditului
Nostro Accounts				0%	
Prime	Aaa	AAA	AAA	2%	1
High grade	Aa1	AA+	AA+		
	Aa2	AA	AA		
Upper medium grade	Aa3	AA-	AA-	5%	2
	A1	A+	A+		
	A2	A	A		
Lower medium grade	A3	A-	A-	30%	3
	Baa1	BBB+	BBB+		
	Baa2	BBB	BBB		
Non-investment grade speculative	Baa3	BBB-	BBB-	60%	4
	Ba1	BB+	BB+		
	Ba2	BB	BB		
Highly speculative	Ba3	BB-	BB-	60%	5
	B1	B+	B+		
	B2	B	B		
Substantial risks	B3	B-	B-	100%	6
	Ca1	CCC+	CCC+		
	Ca2	CCC	CCC		
Extremely speculative	Ca3	CCC-	CCC-	100%	6
	Ca	CC	CC		
		C			
In default with little prospect for recovery		SD	RD	100%	6
In default		D	D		
			DD		
			DDD		
Not rated	WR	NR			

Valorile expunerilor și valorile expunerilor rezultate după aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit, asociate fiecărui nivel de calitate a creditului în parte. ECAI luat în calcul doar pentru expunerile față de Bănci, sau garantate de Bănci.

19. Abordarea standardizată – Expunere la riscul de credit și efectele CRM față de bănci

in mii MDL	Valorile expunerilor		Valorile expunerilor rezultate după aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului		RWA și densitatea RWA	
	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	Valoare bilanțieră	Valoare extrabilanțieră	RWA	Densitatea RWA
1.1.6 Bănci	217,752	-	224,235	-	67,634	30.2%

14 Riscul Operațional

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 64

Riscul operațional este definit ca riscul de pierdere care rezulta fie din utilizarea unor procese, persoane sau sisteme interne inadecvate sau care nu si-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie din evenimente externe și care include riscul juridic. BCRC a stabilit strategii, politici și procese utilizate pentru identificarea, măsurarea, monitorizarea, controlul și raportarea riscului operațional. Principalele tipuri de riscuri operaționale la care BCRC este expusă, sunt următoarele:

Riscul juridic este o subcategorie a riscului operațional, care reprezintă riscul de pierdere ca urmare atât a amenzilor, penalităților și sancțiunilor de care Banca este pasibilă în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale, cât și a faptului că drepturile și obligațiile contractuale ale Băncii și/sau ale contrapartidei sale nu sunt stabilite în mod corespunzător.

Riscul aferent tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) și de securitate reprezintă o subcategorie a riscului operațional, care se referă la riscul înregistrării de pierderi din cauza încălcării confidențialității, pierderii integrității sistemelor și a datelor, caracterului necorespunzător sau indisponibilității sistemelor și datelor sau incapacității de a schimba tehnologia informației într-o perioadă de timp rezonabilă și la costuri rezonabile, atunci când cerințele de mediu sau de afaceri se schimbă (agilitate). Acesta include riscuri de securitate care rezulta fie din procese interne inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie din evenimente externe, inclusiv din atacuri cibernetice sau din securitatea fizică inadecvată.

Riscul de fraudă (frauda internă și externă) include pierderile cauzate de intenția de a fraudă, însușirea frauduloasă de bunuri sau de eludare a reglementărilor, legislației sau politicii instituției sau încălcarea a principiilor diversității, în care este implicată cel puțin o persoană din interiorul acesteia (frauda internă) și pierderi rezultate din acțiuni de genul celor comise cu intenția de fraudă, de însușire frauduloasă de bunuri sau de eludare a legislației, comise de un terț (frauda externă).

Riscul de personal cauzează pierderi ca urmare a nerespectării dispozițiilor legislației și convențiilor în materie de ocupare a forței de muncă, sănătate și siguranță la locul de muncă, din plata de daune pentru vătămări corporale sau din evenimente de discriminare sau de încălcare a principiilor diversității.

Riscul de conduită este definit ca riscul existent sau potențial de pierderi pentru o instituție, care este asociat prestării necorespunzătoare a serviciilor financiare, inclusiv a cazurilor de abatere disciplinară cu intenție sau din neglijență. Toate instrumentele de administrare a riscului operațional se aplică în mod egal și pentru riscul de conduită.

Riscurile de execuție reprezintă pierderi datorate procesării neadecvate a tranzacțiilor sau gestiunii necorespunzătoare a proceselor, pierderi din relațiile cu partenerii de afaceri și cu furnizorii.

Riscul reputațional este riscul actual sau potențial care rezulta din percepția negativă din partea clienților, furnizorilor, partilor interesate/acționarilor, publicului sau altor părți relevante care, în afara de reputația băncii în sine, pot afecta negativ prețul acțiunilor, veniturile, fondurile și lichiditățile. Impactul financiar al riscului reputațional nu ar trebui să se reflecte în pierderi de risc operațional sau în cuantificarea

acestui (de exemplu, pierderea veniturilor din cauza pierderii viitoare a clienților sau a cotei de piață).

Riscul de model este definit ca „riscul de pierdere posibilă pe care o bancă ar putea să o înregistreze ca urmare a unor decizii care ar putea fi bazate în principal pe rezultatele modelelor interne, din cauza unor erori în dezvoltarea, implementarea sau utilizarea acestor modele”.

Riscul de externalizare este riscul ca un furnizor terț de servicii să nu își mai poată îndeplini obligațiile contractuale sau să intre în faliment.

Strategii și procese aferente administrării riscului operațional

Obiectivele strategice ale BCRC aferente riscului operațional sunt stabilite prin Strategia de risc a BCR Chișinău S.A. și sunt corelate cu Declarația privind Apetitul la Risc, adresând următoarele:

- Profilul de risc operațional al BCRC, definit prin procesul de evaluare a materialității riscurilor.
- Obiectivele strategice ale BCRC aferente administrării riscului operațional, în concordanță cu toleranța la risc a Băncii și cerințe de reglementare.

Banca gestionează riscurile operaționale prin stabilirea unui cadru de control adecvat, prin identificarea lor promptă, monitorizarea continuă, controlul adecvat și raportarea acestora în scopul luării măsurilor corective care se impun. Cadru de control include separarea efectivă a responsabilităților, proceduri de acces, autorizare și reconciliere, instruirea personalului, procese de evaluare, precum și utilizarea auditului intern.

Administrarea riscurilor operaționale are ca obiectiv principal asigurarea cadrului intern care să permită identificarea, evaluarea, monitorizarea riscurilor operaționale și adoptarea măsurilor necesare în scopul controlului/ diminuării pierderilor determinate de aceste riscuri.

Procesul de gestionare a riscului operațional la nivelul BCRC constă în:

- Identificarea și evaluarea/cuantificarea riscurilor operaționale;
- Monitorizarea, controlul și raportarea riscurilor operaționale.

Riscul operațional este influențat de o largă varietate de factori care trebuie luați în considerare atunci când se determină expunerea Băncii la risc operațional. Acești factori pot fi grupați în categorii (ex. mediul economic și de afaceri, procese și sisteme, etc.). Pentru a lua în calcul toți acești factori, BCRC a implementat o serie de instrumente calitative și cantitative.

Instrumente cantitative pentru identificare:

- Analiza cantitativă a riscului operațional include colectarea datelor interne și utilizarea datelor privind pierderile externe, cu un accent deosebit pe clasificarea și calitatea datelor necesare pentru cuantificarea riscului operațional.
- Indicatori cheie de risc (KRI) care pot fi măsurați și care pot oferi o indicație în timp util cu privire la modificările profilului de risc operațional. Indicatorii de risc operațional sunt monitorizați și raportați trimestrial către Comitetul Executiv și Consiliul de Supraveghere. Rapoartele prezintă nivelul KRI și, în caz de depășire a limitelor stabilite, sunt implementate măsuri adecvate de diminuare, astfel încât să se reducă nivelul riscului.
- Pentru analiza calitativă, Banca a elaborat o metodologie pentru:

- Evaluarea riscului in cazul unor produse, activități, procese si sisteme noi. Procesul de aprobare a produselor (PAP) stabilește standarde minime pentru a se asigura ca procedura de evaluare a riscurilor este efectuata in mod adecvat înainte de dezvoltarea si / sau lansarea unor produse noi sau modificate semnificativ. PAP asigura controale adecvate care sunt puse in aplicare pentru gestionarea riscurile inerente asociate cu produsele noi, proceselor conexe si implementarea sistemului, precum si alte inițiative;
- Evaluarea riscului in cazul activităților externalizate noi care asigura un control adecvat al riscului asociat activităților prestate de către furnizorii de servicii, activități care au fost clasificate drept externalizare in conformitate cu cerințele legale. De asemenea, un proces de evaluare a riscului are loc anual la nivelul Băncii, acesta incluzând toate activitățile externalizate, scopul fiind evaluarea riscului pe baza unei metodologii formalizate definite la nivelul Grupului BCR;
- Rezultatele identificării si evaluării riscului operațional sunt consolidate pentru a calcula cerința de capital economic pentru acoperirea riscului operațional.

Colectarea datelor interne are drept scop sa adune date complete si corecte, precum si înregistrarea si validarea tuturor evenimentelor de risc operațional la nivelul întregului Grup. Colectarea datelor interne ajuta la înțelegerea modului in care se manifesta riscurile si stabilește baza pentru cuantificarea expunerii la riscul operațional si a capitalului necesar pentru acoperirea acesteia.

Raportarea, monitorizarea si diminuare al riscului operațional

BCRC aplică cerintele BIA (Basic Indicator Approach - indicatorul de baza de calcul a cerintei de capital pentru riscul operational) in scopul administrarii riscurilor operationale si calcularii cerintei de capital pe Pilonul I si pe Pilonul II.

Conform acestei abordari, cerința de fonduri proprii pentru riscul operational este egala cu 15% din media pe trei ani a indicatorului relevant definit in Regulamentul BNM nr.113/2018 cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate. Banca calculează media pe trei ani a indicatorului relevant pe baza ultimelor trei observări anuale, efectuate la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar. Când nu sunt disponibile cifre auditate, băncă utilizează estimări. Adițional, pentru a diminua riscurile operaționale, banca promovează o cultura de risc operațional prin cursuri de instruire dedicate si prin controalele aferente cu scopul evaluării activităților Băncii prin prisma expunerii la risc operațional si reputațional. Banca monitorizează si controlează permanent riscurile operaționale prin intermediul indicatorilor specifici de risc, prin monitorizarea evoluțiilor evenimentelor înregistrate precum si prin implementarea/soluționarea masurilor de remediere.

La nivelul Băncii, activitățile externalizate sunt monitorizate in mod regulat in conformitate cu procedurile interne specifice. Rezultatele monitorizării sunt prezentate cel puțin trimestrial conducerii Băncii (Consiliului de Supraveghere, Comitetului de Audit, Conformitate si Administrarea Riscului si Comitetului Executiv). Indicatorii cheie de risc si de performanta sunt stabiliți pentru fiecare activitate externalizata. Evoluția acestora este monitorizata de către managerul de externalizare. Raportarea riscului operațional către managementul Băncii este o componenta majora a cadrului de administrare a riscului. Raportarea este esențială in procesul de conștientizare a pierderilor generate de riscurile operaționale si a expunerii băncii la aceasta categorie de risc si permite instituției sa realizeze o administrare corespunzătoare a riscurilor operaționale. Raportarea periodica oferă informații detaliate privind riscul operațional la nivelul BCRC atât managementului local (Comitetul Executiv; Comitetul de Audit, Conformitate si Administrarea Riscului; Consiliul de Supraveghere), precum si la nivelul Grupului BCR.

15 Ajustări Pentru Riscul de Credit

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 1

Definiții ale expunerilor restante și depreciate pentru scopuri contabile

Definiția restantei

O expunere devine restantă atunci când contrapartea întârzie plata tranșelor sau dobânzilor de la ziua în care urma să fie achitată tranșa sau dobânda. Întreagă expunere a creditului devine restantă, indiferent de ponderea din suma totală a creditului, a componentei restante menționate anterior. Numărul de zile ale celei mai vechi expuneri restante este luat în considerare pentru a stabili zilele de întârziere la nivelul creditului. Aceeași definiție pentru zilele de întârziere se aplică, atât pentru raportarea contabilă, cât și pentru cerințele de raportare în materie de reglementare.

Definiție active depreciate

Deprecierea este definită ca apariția unui sau a mai multor evenimente ce au un efect negativ asupra fluxurilor viitoare estimate de numerar aferente activului financiar. Toate evenimentele descrise în definiția deprecierei în documentul "IFRS 9 Instrumente Financiare" sunt considerate în definiția default-ului utilizată în BCRC. Dovezile că un activ financiar este depreciat includ date observabile cu privire la următoarele evenimente:

- dificultăți financiare semnificative ale emitentului sau ale debitorului;
- încălcarea a contractului de credit, de exemplu, neîndeplinirea obligațiilor sau un eveniment care determină nerambursarea la scadență;
- BCR Chișinău S.A., din motive economice sau contractuale legate de dificultățile financiare ale debitorului, îi acordă acestuia una sau mai multe concesiuni pe care în alte condiții nu le-ar lua în considerare;
- există posibil ca debitorul să intre în faliment sau în alta formă de reorganizare financiară;
- dispariția unei piețe active pentru acel activ financiar din cauza dificultăților financiare; sau
- achiziționarea sau emiterea unui activ financiar cu o reducere semnificativă care reflectă pierderile din credit suportate.

Este posibil să nu poată fi identificat un singur eveniment distinctiv, ci se poate ca efectul combinat al mai multor evenimente să fi cauzat deprecierea activelor financiare.

Definiție nerambursare

Definiția nerambursării folosită de BCRC este aliniată cu Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate nr. 111 din 24.05.2018 a Băncii Naționale a Moldovei cât și cu partea a 8-a din Regulamentul Nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții, fiind determinată în baza următoarelor evenimente:

- Improbabilitatea de plată;

- Sume restante cu mai mult de 90 de zile consecutive peste pragul de materialitate¹ stabilit intern;
- Restructurare in condiții de dificultate;
- Pierdere din credite (vânzare de creanțe sau scoatere in afara bilanțului);
- Insolventa, executarea, falimentul si alte proceduri.

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 2

Descrierea abordărilor si metodelor adoptate pentru determinarea ajustărilor de depreciere (provizioane) specifice si generale

Calculul provizioanelor pentru riscul de credit se face lunar, la nivel de expunere/active, in valuta contului de baza al expunerii. Pentru calculul provizioanelor, BCRC folosește un model bazat pe trei stadii, care conduce la calculul unor provizioane (ECL) pe următoarele 12 luni, sau a unor provizioane (ECL) pe întreaga durata de viață.

Modelul bazat pe stadii presupune ca, daca activul financiar nu este considerat ca fiind un activ ce la data cumpărării sau originării este clasificat ca depreciat (POCI), adică un activ financiar care este depreciat la data recunoașterii inițiale, in funcție de statutul de depreciere si de evaluarea creșterii riscului de credit, activul financiar este repartizat într-unul din următoarele stadii:

- **Stadiul 1** – include:
 - a. Active financiare la data recunoașterii inițiale, fără:
 - activele POCI (cumpărate sau originare ca fiind depreciate);
 - activele a căror recunoaștere inițială (bilanțieră) este determinata de prima utilizare a unui angajament de creditare acordat unei contrapartide pentru care se constata o creștere semnificativa a riscului de credit de la data recunoașterii inițiale, dar care nu este in default la momentul primei utilizări;
 - b. Active financiare care îndeplinesc condițiile de risc de credit scăzut;
 - c. Active financiare fără o creștere semnificativa a riscului de credit de la momentul recunoașterii inițiale, indiferent de calitatea creditului.

In stadiul 1 se calculează provizioane (ECL) pe următoarele 12 luni.

- **Stadiul 2**

Include activele financiare cu o creștere semnificativa a riscului de credit, dar care nu sunt depreciate la data raportării, incluzând activele recunoscute inițial. In stadiul 2 se calculează provizioane (ECL) pe întreaga durata de viață.

- **Stadiul 3**

Include active financiare care sunt depreciate la data raportării. In stadiul 3 se calculează provizioane (ECL) pe întreaga durata de viață.

¹ a) clienți corporate, IMM si banci – maximul dintre 1% din expunerea unui client al BCR Chisinau S.A. si 500 EUR
b) clienți persoane fizice – maximul dintre 1% din expunerea unui client al BCR Chisinau S.A. si 100 EUR

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 3

Acest formular furnizează valorile totale și medii a expunerilor nete care fac obiectul riscului de credit pe baza valorilor contabile IFRS la data de 31 decembrie 2023. Partea bilanțieră, "Valoarea netă a expunerii" este calculată prin deducerea ajustărilor de valoare, respectiv pentru partea extrabilanțieră au fost deduse provizioanele de risc de credit, calculate conform Regulamentului BNM nr. 116/2018 cu privire la calculul de către bănci al ajustărilor specifice și al ajustărilor generale pentru riscul de credit. Defalcarea expunerii pe clase de expunere s-a făcut conform prevederilor Regulamentului BNM nr. 111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

Valorile medii a expunerilor nete s-au calculat luând în considerare anul 2022 și anul 2023.

20. Valoarea netă totală și medie a expunerilor

in mii MDL		Valoarea netă a expunerilor la sfârșitul perioadei	Expuneri nete aferente perioadei
1	Abordarea standardizată (SA)	3,020,643	2,892,612
1.1	Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	3,020,643	2,892,612
1.1.1	Administrații centrale sau bănci centrale	1,479,484	1,279,893
1.1.2	Administrații regionale sau autorități locale	-	-
1.1.3	Entități din sectorul public	-	-
1.1.4	Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-
1.1.5	Organizații internaționale	-	-
1.1.6	Bănci	217,752	314,435
1.1.7	Societăți de investiții	760,719	740,514
1.1.7.1	din care IMM-uri	26,564	58,572
1.1.8	Retail	36,616	43,989
1.1.8.1	din care IMM-uri	13,360	22,468
1.1.9	Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	396,869	382,052
1.1.9.1	din care IMM-uri	14,797	31,690
1.1.10	Expuneri în stare de nerambursare	12,222	6,111
1.1.11	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-
1.1.12	Obligațiuni garantate	x	x
1.1.13	Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-
1.1.14	Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-
1.1.15	Titluri de capital	-	-
1.1.16	Alte elemente	116,981	125,618
1.2	Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	x	x
2	Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB- internal ratings based)	x	x
3	Cuantumul expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	x	x

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 4

În formularul următor sunt prezentate valoarea expunerii la riscul de credit pe baza claselor de expunere definite conform abordării standard și pe baza zonelor geografice semnificative în care BCRC are expuneri materiale, luând-se în considerare țara de risc a contrapărții.

Țara de risc este definită ca țara unde un client (sau un grup de clienți) își desfășoară cea mai mare parte a activității economice și/sau a generat cea mai mare parte a fluxurilor de numerar.

Expunerea la riscul de credit este concentrată pe Republica Moldova (93.7%), piață în care activează BCR Chișinău S.A. Alte regiuni geografice identificate ca semnificative este Austria (5.6%) din expunerea la riscul de credit, iar expunerile din celelalte regiuni nu depășesc 1% din expunerea netă la riscul de credit.

21. Defalcarea geografica a expunerilor

in mii MDL	Republica Moldova	Ucraina	Austria	Romania	Total	
1	Abordarea standardizată (SA)	2,830,007	29	170,083	20,524	3,020,643
1.1	Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	2,830,007	29	170,083	20,524	3,020,643
1.1.1	Administrații centrale sau bănci centrale	1,479,484	-	-	-	1,479,484
1.1.2	Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-	-
1.1.3	Entități din sectorul public	-	-	-	-	-
1.1.4	Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-	-
1.1.5	Organizații internaționale	-	-	-	-	-
1.1.6	Bănci	28,484	-	170,083	19,185	217,752
1.1.7	Societăți de investiții	759,971	-	-	748	760,719
1.1.7.1	din care IMM-uri	25,816	-	-	748	26,564
1.1.8	Retail	36,208	29	-	379	36,616
1.1.8.1	din care IMM-uri	13,360	-	-	-	13,360
1.1.9	Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	396,657	-	-	212	396,869
1.1.9.1	din care IMM-uri	14,584	-	-	212	14,797
1.1.10	Expuneri în stare de nerambursare	12,222	-	-	-	12,222
1.1.11	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-
1.1.12	Obligațiuni garantate	x	-	x	x	x
1.1.13	Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-
1.1.14	Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-
1.1.15	Titluri de capital	-	-	-	-	-
1.1.16	Alte elemente	116,981	-	-	-	116,981
1.2	Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	x	x	x	x	x
2	Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB- internal ratings based)	x	x	x	x	x
3	Cuantumul expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	x	x	x	x	x

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 5

În formularul următor este prezentată defalcarea expunerii nete a riscului de credit pe baza claselor de expunere definite conform abordării standard pentru BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023 și pe baza industriei, ținându-se cont de primul cod CAEN/NACE (Clasificarea activității industriale europene) al contrapartilor.

În scopul reconcilierii s-a prezentat într-o coloană separat, expunerea față de persoanele fizice (gospodăriile ale populației), iar expunerile pentru care nu există/ poate fi identificată contrapartea au fost incluse în coloana "Altele".

Cea mai mare concentrare (42.8%) este în industria Serviciilor financiare și de asigurare, cauzată de Conturile Nostro la Băncile comerciale și la Banca Națională a Moldovei, volume reprezentând Rezerva minimă obligatorie și Titlurile de stat emise de Banca Națională a Moldovei. Comerțul cu ridicata și amănuntul (26.0%), Administrare publică și de apărare (17.1%) și Industria prelucrătoare (4.9%) sunt industriile în care BCR Chișinău S.A. are o expunere semnificativă. Sectorul "Altele" constituie 3.9% pentru că include expuneri pentru care nu există/nu poate fi identificată contrapartea (Cash, Imobilizări materiale, Debitori diverși), iar expunerea față de Gospodăriile populației reprezintă 6.1% din total expunere.

Următorul formular este împărțit în 2 secțiuni.

22. Concentrarea expunerilor in funcție de sectorul de activitate sau de tipurile de contrapărți

	Agricultura, silvicultura și pescuit	Industria prelucrătoare	Construcții	Comert cu ridicata și amănuntul	Transporturi și depozitare	Informații și comunicații	Servicii financiare și de asigurare	Activități imobiliare	Administrație publică și de apărare, asigurări sociale obligatorii	Gospodări ale populației	Altele	Total
Abordarea standardizată (SA)	16.433	148.982	2.480	785.664	1.980	65.296	1.180.101	-	517.135	185.591	116.981	3.020.643
Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securizare	16.433	148.982	2.480	785.664	1.980	65.296	1.180.101	-	517.135	185.591	116.981	3.020.643
Administrații centrale sau bănci centrale	-	-	-	-	-	-	962.349	-	517.135	-	-	1.479.484
Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Entități din sectorul public	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organizații internaționale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bănci	-	-	-	-	-	-	217.752	-	-	-	-	217.752
Societăți de investiții	16.433.04	117.894.00	-	561.296	-	65.296	-	-	-	-	-	760.719
din care IMM-uri	15.817.62	-	-	10.746	-	-	-	-	-	-	-	26.564
Retail	-	3.992.00	2.480	5.960	928	-	-	-	-	23.255	-	36.616
din care IMM-uri	-	3.992.00	2.480	5.960	928	-	-	-	-	-	-	13.360
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobiliare	-	27.296.85	-	206.527	1.052	-	-	-	-	161.995	-	396.869
din care IMM-uri	-	10.145.65	-	3.599	1.052	-	-	-	-	-	-	14.797
Expuneri în stare de nerambursare	-	-	-	11.881	-	-	-	-	-	341	-	12.222
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligațiuni garantate	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Titluri de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte elemente	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116.981	116.981
Pozițiile din securizare cuprinse în SA	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x
Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB- internal ratings based)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x
Cuantumul expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	-	x

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 6

Acest formular conține valorile nete ale expunerilor bilanțiere care fac obiectul cadrului riscului de credit, împărțite pe clase de expunere definite conform abordării standard și maturitatea reziduală a expunerii la 31 decembrie 2023. Valoarea netă este calculată conform prevederilor Regulamentului BNM nr. 111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.

Maturitățile reziduale sunt împărțite în cinci categorii, după cum urmează:

- “La cerere” – contrapartida are posibilitatea să aleagă când rambursează suma; aici sunt incluse soldurile conturilor Nostro la Bănci, și numerarul
- Categoriile “<= 1 an”, “> 1 an <= 5 ani” și “> 5 ani” sunt calculate în funcție de data scadenței la ultima rată;
- “Nicio scadență declarată” – când o expunere nu are nicio scadență declarată, dintr-un alt motiv decât cel prin care contrapartea are posibilitatea să aleagă data rambursării (ex. debitori diverși, creanțe, conturi aferente rezervelor minime obligatorii la Banca Națională a Moldovei, inclusiv contul Nostro, etc.).

Distribuția expunerii nete la riscul de credit în funcție de maturitatea reziduală este echilibrată, reflectând natura produselor acordate clasei de expunere Societăți și Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobiliare – o concentrare mai mare este pe maturitățile reziduale mai mici de 5 ani în cazul creditelor acordate companiilor pentru capitalul de lucru și o concentrare mai mică pe maturitățile reziduale de peste 5 ani în cazul creditelor de investiții. Clasa de expunere Retail se caracterizează prin maturități reziduale mai mari – peste 5 ani, datorate creditelor ipotecare acordate pe o perioadă mai lungă.

23. Scadenta expunerilor

in mii MDL	Valoarea neta a expunerii					Nicio scadenta declarata	Total
	La cerere	<= 1 an	> 1 an <= 5 ani	> 5 ani			
1	Abordarea standardizată (SA)	905,432	1,414,375	339,950	248,799	112,088	3,020,643
1.1	Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	905,432	1,414,375	339,950	248,799	112,088	3,020,643
1.1.1	Administrații centrale sau bănci centrale	687,680	791,804	-	-	-	1,479,484
1.1.2	Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-	-	-
1.1.3	Entități din sectorul public	-	-	-	-	-	-
1.1.4	Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-	-	-
1.1.5	Organizații internaționale	-	-	-	-	-	-
1.1.6	Bănci	217,752	-	-	-	-	217,752
1.1.7	Societăți de investiții	-	501,712	219,841	39,166	-	760,719
1.1.7.1	din care IMM-uri	-	2,064	24,500	-	-	26,564
1.1.8	Retail	-	9,579	18,139	8,897	-	36,616
1.1.8.1	din care IMM-uri	-	7,062	5,966	332	-	13,360
1.1.9	Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	-	103,035	93,169	200,665	-	396,869
1.1.9.1	din care IMM-uri	-	1,597	12,724	476	-	14,797
1.1.10	Expuneri în stare de nerambursare	-	3,388	8,763	71	-	12,222
1.1.11	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	-
1.1.12	Obligațiuni garantate	x	x	x	x	x	x
1.1.13	Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	-
1.1.14	Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	-
1.1.15	Titluri de capital	-	-	-	-	-	-
1.1.16	Alte elemente	-	4,856	38	-	112,088	116,981
1.2	Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	x	x	x	x	x	x
2	Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB- internal ratings based)	x	x	x	x	x	x
3	Cuantumul expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	x	x	x	x	x	x

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctele 7 și 8

Formularele următoare conțin expunerile brute bilanțiere și extrabilanțiere și ajustările de valoare, care fac obiectul cadrului riscului de credit, la 31 decembrie 2023, împărțite pe clase de expunere definite conform abordării standard, pe industrii și pe regiunile geografice în care are expunere BCR Chișinău S.A. Ajustările de valoare sunt calculate conform Regulamentului BNM nr. 116/2018 cu privire la calculul de către bănci al ajustărilor specifice și al ajustărilor generale pentru riscul de credit. Eliminările cumulate din bilanț reprezintă valoarea expunerilor șterse din bilanț pe parcursul anului 2023, la momentul eliminării din bilanț.

Tabelele reflectă calitatea activului BCRC, prin prezentarea valorii contabile brute împărțită pe expuneri care se afla în stare de nerambursare și expuneri care nu se afla în stare de nerambursare.

Pentru definiția nerambursării aplicabilă BCRC, consultați secțiunea “Definiții ale expunerilor restante și depreciate pentru scopuri contabile” de la începutul acestui capitol.

24. Calitatea expunerilor in funcție de clasele de expunere si de instrumente

in mii MDL		Valori contabile brute pentru		Ajustari specifice pentru riscul de credit	Ajustari generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Valori nete
		Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare				
1	Abordarea standardizată (SA)	30,456	3,076,284	86,097	-	-	3,020,643
1.1	Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	30,456	3,076,284	86,097	-	-	3,020,643
1.1.1	Administrații centrale sau bănci centrale	-	1,499,519	20,035	-	-	1,479,484
1.1.2	Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-	-	-
1.1.3	Entități din sectorul public	-	-	-	-	-	-
1.1.4	Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-	-	-
1.1.5	Organizații internaționale	-	-	-	-	-	-
1.1.6	Bănci	-	224,752	7,000	-	-	217,752
1.1.7	Societăți de investiții	-	789,379	28,660	-	-	760,719
1.1.7.1	din care IMM-uri	-	27,777	1,214	-	-	26,564
1.1.8	Retail	-	37,791	1,175	-	-	36,616
1.1.8.1	din care IMM-uri	-	13,696	336	-	-	13,360
1.1.9	Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	-	407,742	10,873	-	-	396,869
1.1.9.1	din care IMM-uri	-	15,577	780	-	-	14,797
1.1.10	Expuneri în stare de nerambursare	30,456	-	18,234	-	-	12,222
1.1.11	Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-	-	-
1.1.12	Obligațiuni garantate	x	x	x	x	x	x
1.1.13	Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-	-	-
1.1.14	Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-	-	-
1.1.15	Titluri de capital	-	-	-	-	-	-
1.1.16	Alte elemente	-	117,101	120	-	-	116,981
1.2	Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	x	x	x	x	x	x
2	Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB- internal ratings based)	x	x	x	x	x	x
3	Cuantumul expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	x	x	x	x	x	x

25. Calitatea expunerilor in funcție de sectorul de activitate sau de tipurile de contrapartii

in mii MDL		Valori contabile brute pentru		Ajustari specifice pentru riscul de credit	Ajustari generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Valori nete
		Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare				
1	Agricultura, silvicultura si pescuit	-	17,334	901	-	-	16,433
2	Industria extractiva	-	-	-	-	-	-
3	Industria prelucratoare	-	155,731	6,749	-	-	148,982
4	Furnizarea energiei electrice, a gazelor naturale, a aerului si aerului conditionat	-	-	-	-	-	-
5	Aprovizionarea cu apa	-	-	-	-	-	-
6	Constructii	-	2,565	85	-	-	2,480
7	Comert cu ridicata si amanuntul	28,899	801,022	44,257	-	-	785,664
8	Transporturi si depozitare	-	2,000	20	-	-	1,980
9	Servicii de cazare si alimentatie	-	-	-	-	-	-
10	Informatii si comunicatii	-	66,456	1,160	-	-	65,296
11	Servicii financiare si de asigurare	-	1,197,282	17,181	-	-	1,180,101
12	Activitati imobiliare	-	-	-	-	-	-
13	Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	-	-	-	-	-	-
14	Activitati administrative si de asistenta	-	-	-	-	-	-
15	Administrare publica si de aparare, asigurari sociale obligatorii	-	526,989	9,853	-	-	517,135
16	Educatie	-	-	-	-	-	-
17	Servicii de sanatate umana si activitati de asistenta sociale	-	-	-	-	-	-
18	Arta, divertisment si activitati recreative	-	-	-	-	-	-
19	Alte servicii	-	-	-	-	-	-
20	Gospodarii ale populatiei	1,244	189,804	5,457	-	-	185,591
21	Organizatii extrateritoriale	-	-	-	-	-	-
22	Altele	312	117,101	433	-	-	116,981
	TOTAL	30,456	3,076,284	86,097	-	-	3,020,643

26. Calitatea creditului expunerilor in functie de regiunea geografica

in mii MDL		Valori contabile brute pentru		Ajustari specifice pentru riscul de credit	Ajustari generale pentru riscul de credit	Eliminari cumulate din bilant	Valori nete
		Expuneri in stare de nerambursare	Expuneri care nu se afla in stare de nerambursare				
1	Republica Moldova	30,456	1,178,253	25,093	-	-	1,153,160
2	Romania	-	224	2	-	-	223
3	Ucraina	-	30	0	-	-	29
	TOTAL	30,456	1,178,507	25,095	-	-	1,153,412

In evaluarea calității activelor BCR Chișinău S.A., acest formular prezinta defalcarea pe zile de restanta a creditelor si titlurilor de creanță.

Este prezentată valoarea bilanțieră bruta la 31 decembrie 2023.

27. Creșterea vechimii expunerilor restante

in mii MDL	<= 30 zile	> 30 zile <= 60 zile	> 60 zile <= 90 zile	> 90 zile <= 180 zile	> 180 zile <= 1 an	> 1 an	Total
1 Credite	1,178,556	-	11,253	18,274	-	879	1,208,963
2 Titluri de creanta	691,812	-	-	-	-	-	691,812
TOTAL	1,870,368	-	11,253	18,274	-	879	1,900,775

In formularul de mai jos se prezintă valorile contabile brute pentru credite si avansuri, titluri de creanță si expunerile extrabilanțiere împărțite pe expuneri performante/neperformante. Deprecierea, provizioanele si ajustările de valoarea justa sunt calculate conform IFRS9. De asemenea, separat, sunt prezentate tranzacțiile restructurate. Garanțiile reale si financiare primite sunt reflectate atât pentru expunerile performante, cat si neperformante, fiind plafonate la expunerea netă.

In BCR Chișinău S.A. definiția nerambursării este aliniată cu Regulamentului nr. 111 din 24.05.2018 a BNM. Aceasta categorie include:

- Expunerea neperformantă a clienților aflați in stare de nerambursare incluzând probabilitatea de neplata, sumele materiale semnificative, restante cu mai mult de 90 de zile de întârziere, restructurări ce generează o pierdere pentru creditor, constituirea unui provizion si inițierea procedurilor de insolvență.
- Expunerile restructurate neperformante care nu se afla in stare de nerambursare.

In decursul anului 2023 si inclusiv la data de 31.12.2023, expunerea neperformanta a scăzut cu 6,6% comparativ cu 31 decembrie 2022. Diminuarea expunerii neperformante se datorează intensificării acțiunilor de recuperare si scoaterea in afara bilanțului.

28. Expuneri neperformante si restructurate

in mii MDL	Valori contabile brute ale expunerilor performante si neperformante	din care performante, dar restante > 90 zile si < 90 zile	din care expuneri performante restructurate	din care neperformante				Deprecieri, provizioane si ajustari de valoare justa cumulate negative determinate de riscul de credit				Garanții reale si garanții financiare primite	
				Total	din care in stare de nerambursare	din care depreciate	din care restructurate	Asupra expunerilor performante		Asupra expunerilor neperformante		Total	din care restructurate
								Total	din care restructurate	Total	din care restructurate		
1 Credite	1,208,963	-	-	30,456	30,456	30,456	-	25,095	-	16,110	-	888,686.02	-
2 Titluri de creanta	691,812	-	-	-	-	-	-	32,034	-	-	-	-	-
3 Expuneri extrabilanțiere	56,405	-	-	-	-	-	-	963	-	-	-	30,021.99	-
TOTAL	1,957,180	-	-	30,456	30,456	30,456	-	58,092	-	16,110	-	918,708	-

Cerițe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 67, subpunctul 9

In formularele de mai jos este prezentata reconcilierea pierderilor așteptate aferente creditelor si avansurilor acordate clientelei, calculate conform IFRS9.

Următorul formular prezinta modificarea stocului de deprecieri si ajustări de valoare justa cumulate negative determinate de riscul de credit pentru creditele care sunt in stare de nerambursare sau depreciate.

29. Modificări ale stocului deprecierilor generale si specifice pentru credite

MDL	Deprecieri determinate de riscul de credit
Sold de deschidere	28,189
Majorari datorate ajustarilor constituite pentru pierderi probabile aferente creditelor, estimate in cursul perioadei	15,700
Diminuari datorate ajustarilor pentru depreciere reluate pentru pierderi probabile aferente creditelor, estimate in cursul perioadei	218
Reduceri datorate anularilor ajustarilor cumulate pentru riscul de credit in cursul perioadei	27,337
Transferuri intre ajustarile pentru riscul de credit	196
Alte ajustari	27
Sold de inchidere	16,110

Nota: Soldul de deschidere este la 31.12.2022

Cerițe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 68

De menționat este faptul ca conform punctului 68 al capitolului VII din Regulamentul cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin HCE nr.158 din 09.07.2020, valorile ajustărilor specifice pentru riscul de credit, precum și a recuperărilor înregistrate direct în contul de profit și pierdere sunt următoarele:

	Semestrul II (MDL)
Ajustari Specifice (Riscul de Credit)	86,096,537
Venituri din recuperări de active și plăților aferente lor	369,720

Următorul formular prezinta modificările stocului de credite si titluri de creanță in stare de nerambursare si depreciate.

30. Modificări ale stocului de credite si de titluri de creanță in stare de nerambursare si depreciate

in mii MDL	Expunerea depreciata	Comentarii
1 Sold de deschidere	32,637	Inceputul perioadei = Finalul perioadei anterioare
2 Credite care se afla in stare de nerambursare sau sunt depreciate fata de ultima perioada de raportare	28,988	Situatia de la finalul perioadei
3 Readuse la statutul de neafare in stare de nerambursare	- 300	Situatia de la finalul perioadei
4 Valorile eliminate din bilant	- 30,157	La momentul eliminarii din bilant
5 Alte modificari	- 712	Toate celelalte
6 Sold de inchidere	30,456	Soldul la finalul perioadei

Nota: Soldul de deschidere este la 31.12.2022

Creditele in stare de nerambursare si titlurile de creanță care fac obiectul cadrului de reglementare privind riscul de credit au scăzut cu 6.6% in decembrie 2023 in comparatie cu aceiasi perioada a anului precedent, mai ales datorita acțiunilor întreprinse pe portofoliul de credite neperformante existent.

16 Expuneri din titluri de capital neincluse in portofoliul de tranzacționare

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 69

Portofoliul de tranzacționare (TB)

Banca nu deține portofoliu de tranzacționare, respectiv nu este nevoie de a implementa masuri de administrare a riscului de piață aferent portofoliului de tranzacționare.

17 Expunerea la riscul de rata a dobânzii aferent pozițiilor neincluse in portofoliul de tranzacționare

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 70

Portofoliul bancar (en. Banking Book- BB)

Pentru pozițiile din afara portofoliului de tranzacționare, Banca utilizează următoarele masuri:

- Modificarea potențială a valorii economice (MVoE) cauzata de schimbări bruște si neașteptate a nivelurilor ratelor dobânzii utilizând metodologia standardizata care ia in calcul toate pozițiile care nu sunt incluse in portofoliul de tranzacționare clasificate după moneda (EUR, MDL si USD) si maturitate. Socul standard aplicat la curbele de randament relevante pentru banca este de 200 de puncte de baza, in ambele direcții;
- Modificarea venitului din dobânzi ca rezultat al șocurilor ratelor de dobândă - pentru calcularea acestui indicator se utilizează analiza diferențelor de repricing a activelor, pasivelor si elementelor extrabilantiere sensibile la rata dobânzii si se evaluează impactul modificărilor presupuse a ratelor dobânzii in venitul din dobânzi;
- Limite pentru poziția valutara zilnica a băncii, individuala si totala. La determinarea poziției valutare deschise a băncii, se calculează mărimile si raporturile pozițiilor valutare deschise separat pentru fiecare valută străină. De asemenea, calculul se efectuează si in total la toate valutele străine: separat la pozițiile valutare deschise lungi si separat la pozițiile valutare deschise scurte.

CERINTE DE PUBLICARE ACOPERITE DE: punctul 70

Limitele MVoE pentru portofoliul total bancar sunt monitorizate trimestrial. In plus, raportarea MVoE este transmisa către Comitetul de Audit, Conformitate si Administrarea Riscului si Consiliul de Supraveghere.

Modificarea potențială a valorii economice calculată pe baza metodologiei MVoE pentru sfarsit de an sunt prezentate in tabelele de mai jos:

31. MVoE BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023

Indicator	Valoare (lei, %)
Fonduri proprii (FP), lei	611,233,395
Declinul potențial al valorii economice:	x
valoare absolută, lei	4,656,763
% din FP, %	0.76

Tabelul de mai jos arata modificarea venitului net din dobânzi (NII) pe o perioada de 3 luni aferentă unei modificări paralele instanțe a curbei randamentelor cu ± 200 puncte de baza pentru EUR si USD, iar pentru MDL se va monitoriza evoluția ratelor medii ponderate ale dobânzii (la depozite si credite) pe sistem in ultimii 5 ani si se va utiliza cea mai mare valoare intre +/- 200 puncte de baza si valorile din repartiția 1 si 99 (1st and 99th percentile).

32. NII BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023

Scenariul de modificare a ratelor dobânzii:	Modificarea potențială a valorii economice ca urmare a aplicării șocului/șocurilor standard			
	Creștere		Descreștere	
	valoare absolută (lei)	% din FP	valoare absolută (lei)	% din FP
Creștere	12,666,262	2.07	0.00	0.00
Descreștere	0.00	0.00	12,666,262	2.07

18 Indicatorul efectului de levier

Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 71

Indicatorul efectului de levier

Efectul de levier este definit ca raport procentual între indicatorul de măsurare a capitalului (fondurile proprii de nivel 1) și indicatorul de măsurare a expunerii totale a bancii, astfel cum sunt definite în Regulamentul BNM nr. 109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, respectiv Regulamentul BNM nr. 274/2020 privind efectul de levier pentru bănci.

Limitele indicatorului efectului de levier stabilite pentru Grupul BCR sunt aplicate în cadrul BCRC.

Cadrul Basel III privind indicatorul efectului de levier este privit ca o măsură de cuantificare simplă, nebazată pe riscuri și care acționează sub forma unui indicator complementar celor legați de calculul cerinței de capital. Acest indicator introduce măsuri suplimentare de protecție prin suplimentarea măsurilor de risc existente printr-o măsură mai simplă care este bazată pe expunerea brută.

Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier reprezintă riscul rezultat din vulnerabilitatea unei instituții față de un efect de levier sau un efect de levier contingent care poate necesita măsuri neplanificate de corectare a planului sau de afaceri, inclusiv vânzarea de active în regim de urgență, ceea ce ar putea duce la pierderi sau la reevaluări ale activelor rămase.

În acest sens, „efectul de levier” înseamnă dimensiunea relativă a activelor unei instituții, a obligațiilor extrabilanțiere și obligațiilor contingente de a plăti sau de a furniza o prestație sau de a oferi garanții reale, inclusiv obligațiile ce decurg din finanțări primite, angajamente asumate, instrumente financiare derivate sau acorduri repo, cu excepția obligațiilor care pot fi executate numai în timpul lichidării unei instituții, în raport cu fondurile proprii ale instituției respective.

Procesul utilizat pentru a administra riscul efectului de levier excesiv se efectuează prin prisma exercitiului de Evaluare a maturității riscurilor anual, parte componentă a raportului ICAAP.

Rata de levier înregistră valoarea de 20,4% în decembrie 2023.

33. Indicatorul efectului de levier BCR Chișinău S.A. la 31 decembrie 2023

Indicatori (în mn EUR)	Tip	31.12.2023
Expuneri extrabilanțiere	mn (EUR)	27
Alte	mn (EUR)	2,967
Expunerea totală	mn (EUR)	2,993
TIER 1	mn (EUR)	611
Indicatorul efectului de levier	(%)	20.4%

19 Mentiunea unui membru al Consiliului Băncii și al unui membru al Comitetului Executiv

[Cerințe de publicare conform Regulamentului nr. 158/2020 punctul 51](#)

Presedintele Consiliului băncii Bogdan Plesuvescu și Presedintele Comitetului Executiv, dl Vasile Donica, prin prisma Legii privind activitatea băncilor nr. 202/2017 și conform Regulamentului BNM cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, nr.158/2020, atestă faptul că publicările furnizate în temeiul prezentului Raport au fost întocmite în conformitate cu procesele de control intern ale băncii și cu cerințele regulamentului sus menționat.

20 Abrevieri

ABE	Autoritatea Bancara Europeana	ICAAP	Procesul Intern de Evaluare a Adevarii Capitalului la Riscuri
ACAR	Comitetul de Audit, Conformitate si Administrarea Riscului	IFRS	Standarde Internationale de Raportare Financiara
AML	Prevenirea Spalarii Banilor (Anti Money Laundering)	ILAAP	Procesul Intern de Evaluare a Adevarii Lichiditatii
AML/CFT/KYC	Prevenirea Spalarii Banilor/ Combaterea finantarii terorismului/Cunoasterea clientelei	IMM	Intreprinderi Mici si Mijlocii
ART	articol	IR	Rata Dobanzii
AT1	Capital suplimentar de nivel I	IT	Tehnologia Informatiei
BB	Portofoliul Bancar	ITC	Tehnologia Informatiilor si a Comunicatiilor
BCR	Banca Comerciala Romana	KRI	Indicatori Cheie de Risc
BNM	Banca Nationala a Moldovei	MVoE	Modificarea Potentiala a Valorii Economice
BRRD	Directiva Privind Redresarea si Rezolutia Bancara	N/A	nu este disponibil
CAEN	Clasificarea Activitatii Industriale Europene	NII	Venituri Nete din Dobanzi
CCF	Factor de Conversie a Creditului	NPL	Credite Neperformante
CEX	Comitetul Executiv	Nr	numar
CEO	Presedinte Executiv	PAP	Procesul de Aprobare a Produselor
CET1	Capital de rang I de baza	PIB	Produs Intern Brut
CR	Cerinta de capital	POCI	Active care la data cumpararii sau originarii sunt clasificate ca depreciate
CRM	Diminuarea Riscului de Credit	RAS	Declaratia Privind Apetitul la Risc
CRD	Directiva privind Cerintele de Capital	RCC	Calculul Capacitatii de Acoperire a Riscurilor
CRR	Regulamentul privind Cerintele de Capital	RMA	Evaluarea Materialitatii Riscurilor
CS	Consiliul de Supraveghere	RWA	Active Ponderate la Risc
DCF	Metoda fluxului de numerar actualizat	T1	Fonduri Proprii de Nivel 1
EUR	euro	T2	Fonduri Proprii de Nivel 2
HR	Resurse Umane	TC	Fonduri Proprii Totale